

In de Vakantiekoffer

Talrijk zijn de mensen die zich op het laatste moment realiseren dat in de vakantie zowel de zon, maar helaas ook de regen, de mens zullen immobiliseren en dat het dan handig is om een boekje bij de hand te hebben. Om te voorkomen dat men in den blinde moet afgaan op niet kloppende flapteksten in de tijdschriftenkiosk op het vliegveld hebben de medewerkers van Thrillers & Detectives een aanbevelingslijstje opgesteld. Niet alle boeken zijn nog courant. In dat geval is de prijs weggelaten. Het kan overigens nooit kwaad om voor de vakantie ook de tweedehandsboekenwinkel te bezoeken of te letten op alle reclame-aanbiedingen die in deze periode in de boekwinkel verschijnen.

Desmond Bagley: **Flyaway** (Fontana, VD, 9,-) N
Speciaal voor mensen die de vergissing hebben begaan een verzorgde reis naar Noord-Afrika te boeken (FH)

Robin Cook: **Fever** (Pan, VD, 10,50) N
Benzene, leukemie en een arts die zichzelf tot proefkonijn promoveert (GJT)

Len Deighton: **Goodbye Mickey Mouse** (Granada, VD, 12,50) N
Bravuur, cameraderie en ellende van Amerikaanse jagerpiloten in East-Anglia in WO II (TC)

Antonia Fraser: **A splash of red** (Methuen, VD, 11,50) N
Televisieverslaggeefster met feministische ideeën laat moord op vriendin niet op zich zitten (CL)

N: Ook in het Nederlands verschenen.

Bert Hiddema: **Zwart geld** (Veen, 16,90)
Met veel hardhandige humor in staccato verteld verhaal over de verloedering van Amsterdam (TC)

Stephen King: **The dead zone** (Signet, VD, 11,50) N
Zeer spannende thriller over een man met telepathische gave (BR)

Daphne du Maurier: **Jamaica Inn**
Voor mensen die Cornwall op hun lijstje hebben staan (FH)

Peter Niesewand: **Fallback** (Granada, VD, 14,75) N
Computers en menselijke hersens in een spannende Russisch-Amerikaanse confrontatie (WV)

Robert Parker: **Ceremony** (Dell, VD, 11,50)
Harde private eye en hoogstaande verloofde bezinnen zich gevoelig en gevat op kinderprostitutie (BV)

Felice Picano: **Eyes** (Dell, VD, 7,75)
Onschuldige verrekijkerspelletjes worden steeds enger (BR)

Staf Schroeters: **Het gelag wordt betaald** (De Tor, 30,45)
Belgische politieke thriller over Zairese (Congolese) verwickelingen (CL)

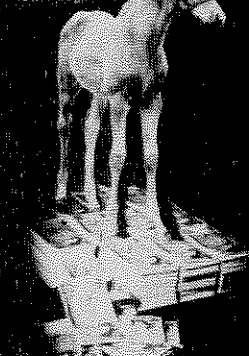
Donald Westlake: **The hot rock**
Perfekte comédie over innemende bende die met tegenslagen te kampen heeft (HKg)

Ross Thomas: **The fools in town are on our side**
Corrupt systeem in Amerikaans stadje keert zich tegen zichzelf door inmenging van immoreel genie (HKg)

'Plezierige doodsangst'*

DICK FRANCIS
BANKIER

Voor Tien vormde de bizarre dag waarop zijn baas in een fontein stapte het fatale begin.

Dick Francis **Bankier**
Vertaald door P.H. Ottenhof
Crime de la crime.
336 blz. f29,50

Een nieuw hoogtepunt in het unieke thriller-oeuvre van Dick Francis, dat niet alleen liefhebbers van paarden en races zal aanspreken.

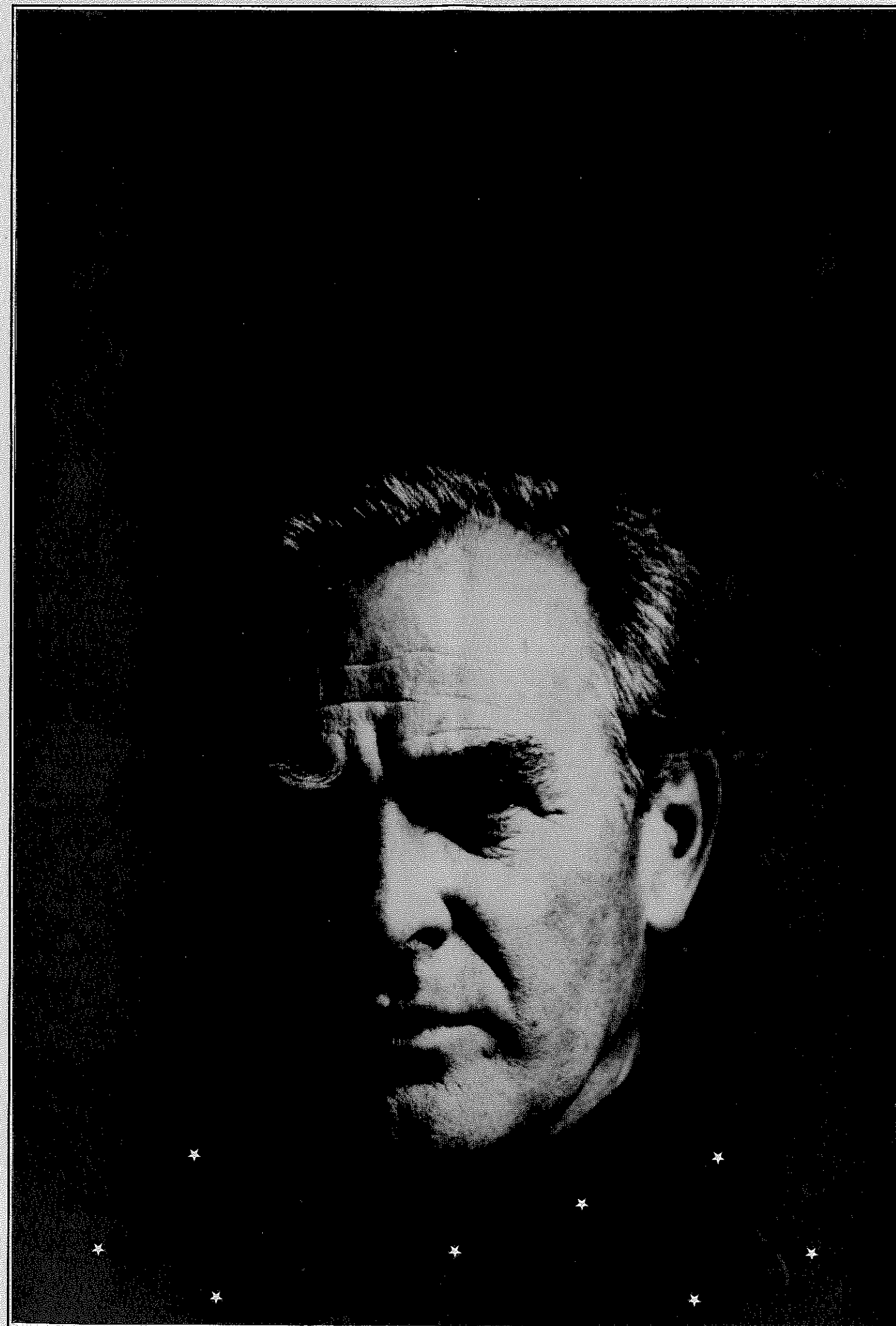
* zei de Daily Mail

In iedere boekhandel te koop

ARBEIDERSPERS
SINGEL 262

In het septembernummer: Romeins Recht, een kort verhaal van Theo Capel over brute ambtenaren en een trouweloze bewindsman.

Omslagverhalen

Een luguber stilleven prijkt op het omslag van *Guns*, een roman van Ed McBain uit '76. Het stelt een verzameling handvuurwapens voor, schitterend gefotografeerd door Colin Thomas. Kil licht valt op kil staal. *Guns*, de titel, staat in gouden letters in een schaduwpartij vlak boven de kamer van een Colt. Uit de letters en cijfers op de loop ervan is voor mij niet op te maken of het hier om een *Colt Detective Special* gaat of om een *Colt Cobra .38*, de beide revolvers die het drama in het boek op gang brengen. Wel herkenbaar is, op een centrale plaats midden op het omslag, de *Ruger Blackhawk .357 Magnum*, een *killer* die echter bij gebrek aan kogels de hoofdpersoon aan het eind niet meer kan redden. Kenners zullen misschien in de overige pistolen en revolvers de *Astra Firecat .25*, de *Smith & Wesson .32* en de *Walther P-38* herkennen die de hoofdpersoon in zijn loopbaan als roofovervaller gebruikte.

Ed McBain heeft met *Guns* een spannend verhaal geschreven over Colley Donato, een jongen uit New York van Italiaanse

afkomst die eigenlijk zonder het te willen een criminele toekomst tegemoet gaat. *Guns*, dat ook al geruime tijd in het Nederlands verkrijgbaar is, speelt zich voor een belangrijk deel in New York af, dat net als de hoofdpersoon van kwaad tot erger is geraakt. Colley kon nooit erg goed leren en weet bij voorbeeld nog steeds de namen van de zeven dwergen niet uit zijn hoofd, maar als hij een vuistvuurwapen ziet kan hij meteen kaliber, vuursnelheid en inslag opdreunen.

Ed McBain is zo beroemd geworden met zijn *87th precinct* policiers, waar *Guns* overigens niet toe behoort, dat dit maal voor het omslag zelfs zijn voornaam maar is weggelaten. McBain staat er in een groot vet corps. Los nog van de inhoud blinkt *Guns* door het gebruik van goud op het omslag letterlijk uit in perfectie. De drukker (de Chaucer Press) heeft er voor uitgeverij Pan zijn blinkende best op gedaan.

Steye Raviez

SIGNALEMENT

Thrillers & Detectives is een onafhankelijk tijdschrift voor misdaadlectuur. Het verschijnt 5 maal per jaar, in de maanden januari, maart, juni, september en november. Een abonnement voor 5 nrs. kost f 11,25 (voor België f 6,— extra) over te maken op postgiro 5013940 t.n.v. Thrillers & Detectives te Amsterdam. Het abonnement gaat dan met het eerstvolgende nr. in.

Voorgaande nrs. zijn (voor zover voorradig) te krijgen door overmaking van f 3,50 (incl. extra porto) op het genoemde giro-nummer.

Alle boeken die in Thrillers & Detectives worden besproken zijn in iedere boekwinkel te krijgen en desgewenst ook via Thrillers & Detectives leverbaar. De bestelbon op de voorlaatste pagina kan hiervoor (als voorbeeld) dienen.

Een abonnement dient vooruit te worden betaald. Maak hiervoor zoveel mogelijk gebruik van de toegezonden accept-giro. Het zenden van een rekening kost f 1,25 aan administratiekosten.

Thrillers & Detectives is op diverse plaatsen als los nr. te koop. De prijs wordt door de wederverkoper vastgesteld, met een minimum van f 2,85 (België f 4,—).

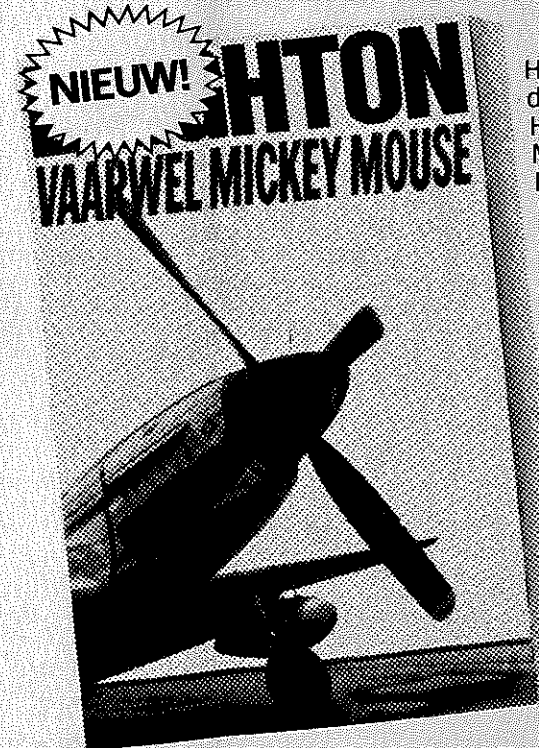
Aan dit nummer werkten mee: Dick van den Bosch, Martijn Daalder, Frits Hoorweg, Hans Knechtmans, Hans Kooijman, Coefje Leeman, Beatrijs Ritsema, Maria van Rooijen, Gert-Jan Thomassen, Bert Vuijsje en Wim Voster.

Eindredactie: Theo Capel
Vormgeving: Steije Raviez
Grafische verzorging: GCA Drukkerij

Alle correspondentie te richten aan: Thrillers & Detectives, p/a Nic. Macsstraat 139hs, 1071 PX Amsterdam.

VD: importeur Van Ditmar
NL: importeur Nilsson & Lamm

Len Deighton Vaarwel Mickey Mouse

Het verhaal speelt zich af in de winter van '43 - '44. Hoofdpersoon is Mickey Morse, bijgenaamd Mickey Mouse, één van de beste vliegers van de Amerikaanse Luchtmacht. Conflicten, verbodering, minutieus beschreven oorlogshandelingen en ingenieuze vluchtstrategieën; dit alles maakt dit boek tot een ijzersterke Deighton.

Paperback, 22,50

Bij elke boekwinkel

Elsevier

Hollandse Nieuwe

Gevaarlijke boeven

Charlie Mann is een handige schurk met ook nog iets van een gentleman. In ieder geval komt hij in conflict met mensen die veel slechter zijn dan hij en daardoor kost het weinig moeite om je met hem te verzeelvigen. In *Ratteval* (Veen, 17,50) het derde avontuur dat Felix Thijssen aan hem wijdt, moet Mann zich vreselijk inspannen om zijn vriendin te redden uit de klauwen van een organisatie die hem graag als zoenoffer aan de justitie zou willen aanbieden. Het verhaal loopt goed. Na *Wildschut* en *Jachtschade* schijnt Felix Thijssen nu echt zijn stijl te hebben gevonden. Als aanmerking zou ik de afwezigheid van alle versiering kunnen noemen. Humor ontbreekt en er zijn nauwelijks beschrijvingen. Echt hinderen doet dat niet. (FH)

Zo mogelijk nog beter op dreef is Thijssen in zijn bijdrage aan de verhalenbundel *Gevaarlijk terrein*. (Theo Capel e.a., Veen, 5,— als speciale promotieprijs). In 35 bladzijden beschrijft hij de ontsnapping van een op treintransport gestelde misdadiger. De stijl van Thijssen leent zich bijzonder goed voor het korte verhaal.

De bundel van vier uitgebreide verhalen moet de bekendheid van de Nederlandse thrillerstal van Veen bevorderen. Naast Thijssen schreven ook *Theo Capel* en *Jacques Post* heel geslaagde verhalen. De eerste rondom een verlaten Molukkerskamp op Walcheren en de tweede over de inschakeling van bejaarden bij georganiseerde misdaad (gebaseerd op een waar gebeurde geschiedenis). De vierde bijdrage van *Hans Neber* heet *Routine*, hetgeen waarschijnlijk slaat op de hoofdpersoon een "begenadigd minnaar". (FH)

Grote stads drama's

De ganzen die mevrouw van Blijndijk tegen moordaanslagen hadden moeten beschermen liggen op het gazon van haar villa aan de Amstel. Zeer tot zijn ongenoegen krijgt rechercheur De Cock in *De Cock en de ganzen van de dood* van A.C. Baantjer (De Fontein, 13,75) de opdracht zich met de dooie (vergiftigde) beesten te bemoeien. Maar al snel heeft hij iets anders te doen. Eén voor één worden de erfgenamen van mevrouw van Blijndijk (tante Isolde) vermoord.

Dit vrij korte De Cock-avontuur blijft een gezellige Hollandse detective. De Cock wordt weer lelijk dwarsgezet door de commissaris en de officier van justitie. Die twee hebben maar één telefoontje van een ontevreden klant nodig en ze roepen de ster-speurder van de Amsterdamse poli-

Jacques Post: Heinkelkenner

tie op het matje. Je vraagt je af hoe er in die stad nog boeven kunnen worden gevangen. (GJT)

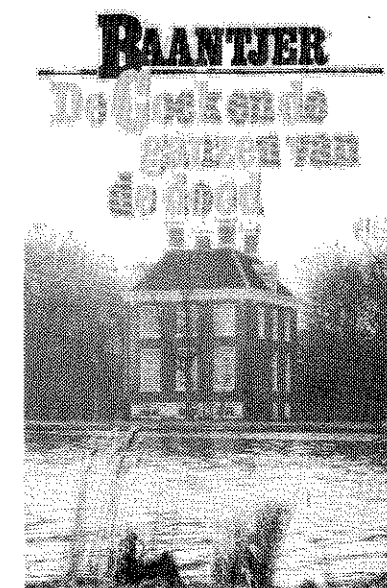
In *De Meimoorden*, de vierde roman van Jacques Post (Veen, 24,50) is de aandacht geheel gericht op Maalbeek, die in de vorige drie afleveringen de eer moest delen met de onbetrouwbare Zuiderveld. Het verhaal speelt zich ook dit keer in Rotterdam af, vlak voor en aan het begin van WO II, waar we Maalbeek als twintigjarige ontmoeten. In afwachting van zijn toelating tot de politie school, neemt hij de middagdiensten waar in de taxi van zijn vader. Deze wordt in zijn wagen doodgestoken, terwijl hij een tas defensiegeheimen onder zijn hoede heeft. Maalbeek jr. zet een verbeten jacht op de moordenaar in tegen het chaotische decor van Rotterdam vlak voor en tijdens het bombardement op 14 mei 1940. Hij wordt terzijde gestaan door de prostituee Leentje, een ruwe bolster met een lieblanke pit. Samen ontrafelen ze een complot waarvan spionage, chantage en moord de bestanddelen vormen.

Post (33) heeft zich duidelijk uitvoerig gedocumenteerd en hij heeft de sfeer van de periode goed weten te treffen. Het resultaat is een boek vol vaart en spanning en de hem kenmerkende humor. Maalbeek als twintigjarige spreekt hierin minder tot de verbeelding dan de cynische vijftiger uit de vorige boeken. (HKO)

Een snedige thriller is de aanpak die de uitgever gebruikt voor *In plaats van kaarten*, de nieuwe misdaadroman van H.J. Oolbekkink sinds lange tijd. (Arbeiderspers, 24,50). Dat is een mooie vondst die zowel een indicatie geeft van de gebeurtenissen in het boek als van de stijl waarmee Oolbekkink zijn hoofdpersoon het verhaal laat vertellen. Het is natuurlijk een heel waagstuk om op bekend terrein terug te keren als schrijver, en toch tegelijkertijd iets nieuws te willen brengen. Het vroegere misdaadwerk was vooral divertissement en dit keer is de aanpak serieuzer. Het verhaal flitst heen en weer

tussen het armoedige, cosmopolitische Amsterdam en het rijke, wereldse 's-Gravenhage en heeft betrekking op veel oud zeer. Het gaat vooral over hetgeen vrouwen onder het mom van liefde in mannenlevens weten aan te richten. Dat is meer een thema voor een gewone roman dan voor een thriller en het maakt de geloofwaardigheid van de hoofdpersoon als thrillerschrijver er niet groter door. Oolbekkink moet hem als echte thrillerauteur de volgende keer meer anderszins de sporen geven. (TC)

Het 25ste boek van
A. C. Baantjer
bij De Fontein

De Cock en de ganzen van de dood

Het had niet veel geschied of ...
Maar leest u zelf.

f 13,75 in de boekhandel

Theo Capel Hans Neber
Jacques Post Felix Thijssen
**Gevaarlijk
terrein**

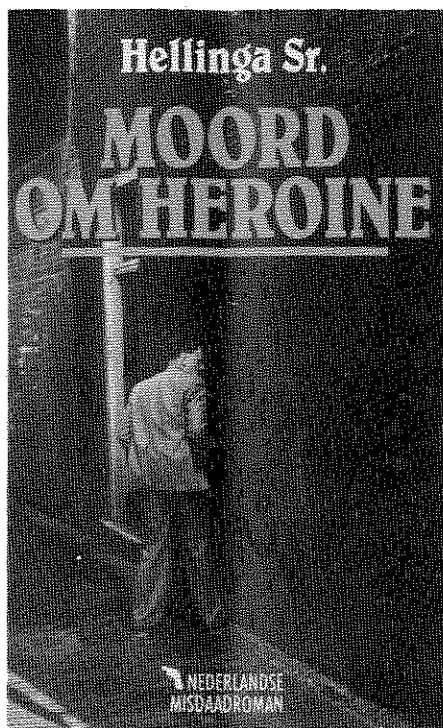
Dag dokter

Moord om heroine is het tweede boek van Hellinga sr. (Loeb, 22,50) met de extreem vetzuchtige huisarts Joris in de hoofdrol. Hij voert zijn praktijk in een rustig dorpje en behandelt met veel succes een aantal heroineverslaafden. Ondanks zijn inspanning breidt het drugsprobleem zich als een olievlek over het plaatsje uit, want in het locale jeugdhuis wordt lustig *gedaald* en *gepusht* zonder dat de politie er vat op kan krijgen. De zwaarlijvige geneesheer besluit daarom zelf de strijd met het kwaad aan te binden. Zijn potige schoonzoon en diens boezemvriend verzetten daarbij het zware werk. Moord en geweldpleging zijn het gevolg, maar met een heroinevrij dorp voor ogen zet Joris door. Het is een oubollig verhaal geworden, doorspekt met informatie over drugs en verslaving, dat uitmondt in een merkwaardige ontknoping in de plaatselijke herensociëteit. (HKo)

Rare verhalen

De aandacht van hoofdinspecteur Con Hendrix wordt getrokken door een grijze Opel Kadett op het Damrak. 'Een Kadett? Op het Damrak? Dat kan geen zuivere koffie zijn,' redeneert Hendrix. Hij laat er geen gras over groeien, en belt meteen zijn Haagse vriendin Elizabeth Brederode op, om haar van zijn opzienbarende ontdekking op de hoogte te stellen.

'Dat is ook toevallig,' antwoordt zij. 'Gisteren nog zag ik op de Lange Voorhout een handkar met aardappels. Ik geloof, dat we een smerig zaakje op het spoor zijn!' Al snel worden hun bange vermoedens bewaarheid. Een tipgever weet te melden, dat op de Champs Elysées een vrachtje aardappels in de kofferruimte van een grijze Opel Kadett werd overgeladen. Heroïnesmokkel dus! Zo hebben Hendrix en zijn charmante assistente ook deze zaak tot een goed einde gebracht. In **Moord in Vijfvoud** (Loeb, 22,50) beschrijft de politicus Theo Joeke een vijftal misdrijven van wisselende omvang, die voornoemd duo stuk voor stuk ontrafelt. Een harmonieuze samenwerking, een goed oog voor detail, maar bovenal een nimmer falende intuïtie staan borg voor hun succes. Ik ben er nog steeds niet achter, waarom ik de grenzeloos onzinnige verhalen zonder knarsetanden, ja zelfs met enig plezier heb uitgelezen. Want Joeke bedoelt het toch niet grappig, kreeg ik de indruk. (HKg)

Josh Pachter is een in Nederland wonende Amerikaan die vanaf 1972 *short stories* publiceerde in *Ellery Queen's* en *Alfred Hitchcock's Mystery Magazine*. Voor zijn bundel **Uitnodiging tot moord** (Loeb, f 22,50) heeft hij achttien verhalen in het Nederlands laten vertalen en naar ik vermoed gedeeltelijk van Amerika naar Nederland overgeplant. Het resultaat doet soms onnatuurlijk aan; de verhalen over de gokkende rivalen Frank Kuypers en Nico d'Angelo zijn bijvoorbeeld nauwelijks geloofwaardig doordat de cultus van het wedden bij ons in die vorm eenvoudig niet bestaat. Verder zijn karaktertekening en sfeerbeschrijving niet de sterkste kanten van Pachters werk. Zijn verhalen draaien in grote mate om de plot-ideeën en die zijn vaak te gekunsteld om echt te overtuigen. (BV)

I'll make him an offer he can't refuse

Deze rubriek staat open voor lezers met vragen, opmerkingen, verzoeken, enz. op het gebied van de misdaadlectuur. De redactie houdt zich het recht voor mededelingen in te korten.

Hierbij een paar suggesties voor de nieuwe rubriek Kijk uit je Doppen: De beeldverhalen van **Chantal Montellier** (Andy Gang) en **Nicole Claveloux** (Morte Saison, dwz Dood Tijd) zijn zeker een nadere kennismaking waard, alleen al om de weinig conventionele benadering van het detectiveverschijnsel. Een paar andere geheide kandidaten zijn Sam Pezzo (door Giardino) en Rip Kirby (Alex Raymond e.a.). Overigens hoop ik niet een keer de strip Rik Ringers op te zien duiken. Deze afgelichte boterham, volgens McDonaldformule bereid, is in tegenstelling tot de strips van *Floch & Rivière* (Rendez-vous in Sevenoaks/Dossier Harding) nog niet de moeite van het lezen waard. Peter Bonten, Engelsmanplaat 108. 8032-DX Zwolle.

Gezocht:
Moord en doodslag – J. Symons
Moordenaarswerk – Hans van Straten
Wie is de dader – Ab Visser
Kolonel Hyde contra Scotland Yard – Boland
H.P. Koning, Frankenslag 351 Den Haag. Tel. 070-552908 (na 18.00)

Onlangs zat ik **Murder to go** uit '69 van Emma Lathen te lezen. Dit zou het begin van de produkt-chantage hebben betekend. Is in de Nederlandse thriller (bij ons is het probleem niet onbekend, denk aan kwik in Jaffa's en aan Heineken en de brokkenpiloten) hieraan ook aandacht besteed? H. Verduin, Nw. Keizersgracht 420, 1018 VG Amsterdam

Gezocht:
Na afloop moord door Bob van Oyen
Moord in Meppel door Haggi M. Reis (?)
Van Ton Vervoort bezit ik: Moord onder studenten, Moord onder astrologen, Moord onder toneelspelers en Moord onder de mantel der liefde. Gezocht door mij de rest van zijn (naar ik meen) drie boeken. Verder heb ik belang bij andere (oorspronkelijke) Nederlandse detectives. Zo zoek ik ook nog naar de boeken van **Jan de Winter**, o.a. Marihuana en Dood op de Dachstein. K. vd Spoel, Henri Dunantlaan 81, 9728 HC Groningen.

Secundaire literatuur over misdaadboeken:
Desmond Bagley een vakman die elk cliché een nieuw verjé kon geven (Rinus Ferdinandusse n.a.v. het overlijden van Bagley in Vrij Nederland 23/4/83).
John le Carré, de spion als schrijver. (Interview door Theo Capel in Haagse Post 9/4/83).
NB: De redactie ontvangt graag informatie om het overzicht zo compleet mogelijk te maken.

De Arbeiderspers heeft aan de ICOB-boekwinkelsketen een deel van de Crime-de-la-Crime-reeks verkocht, zodat er voor thrillerliefhebbers allerlei interessante koopjes zijn te halen. Wel jammer is dat het op die manier geen reeks meer is van blijvertjes. (TC)

Moet er altijd bloot op een omslag?

Marius van Leeuwen: In de clinch met beterseters

foto Steye Raviez

Een gesprek met omslagontwerper Marius van Leeuwen

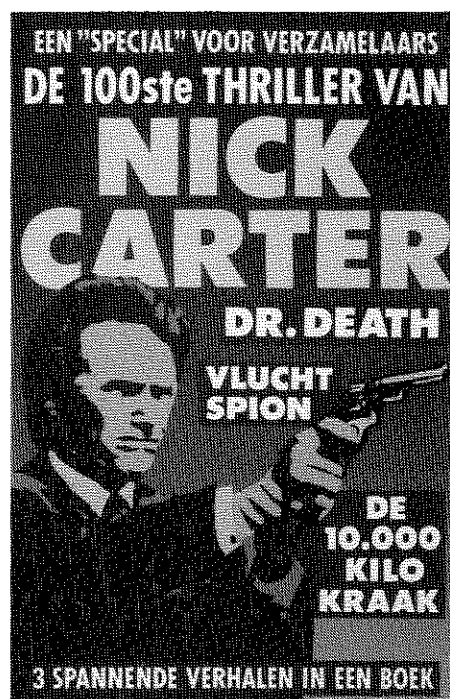
Zonder schrijvers kunnen er geen boeken worden gemaakt, maar wie een boek in zijn hand neemt, krijgt allereerst met de omslagontwerper te maken. De in Amsterdam wonende grafisch ontwerper **Marius van Leeuwen** (29) besteedt een belangrijk deel van zijn tijd aan het bedenken van omslagen. Het resultaat van zijn werk, bij voorbeeld de **Nick Carter-thrillers** van uitgeverij Tienbosch, doet nogal een eigenzinnige opvatting vermoeden. Een goede reden om eens met hem te praten. Ook de inrichting van zijn woning geeft blijk van een zeer eigen smaak. Hij heeft een voorkeur voor harde, felle impressies. In de woonkamer staat een originele Rietveldstoel en aan de muur hangen litho's van Jan Cremer en een groot schilderij dat het testbeeld van een kleurentelevisie voorstelt dat Marius van Leeuwen zelf heeft gemaakt. 'Het kleurentestbeeld daar heb ik iets mee. Ik heb dat ook gebruikt voor die

foto's daar aan de wand. Op straat stond allemaal rommel op de vuilnisman te wachten, met een televisie erbij. Daar heb ik een foto van gemaakt en eentje van het moment dat hij de vuilniswagen ingaat. Die foto's heb ik vergroot en vervolgens heb ik het beeldscherm van de televisie eruit gesneden en vervangen door een dia van het kleurentestbeeld. Door er een klein lampje achter te zetten lijkt het nu net alsof er een werkende televisie bij het vuilnis staat. Ja, ik loop graag op straat om foto's te maken. Als er iets gebeurt leg ik het vast, zoals toen die rellen op Koningsdag 1980, maar ook bij voorbeeld winkelatalages met allerlei curieuze uitingen van Oranje-aanhankelijkheid. Nee, ik ben geen fotograaf van origine. Ik heb de avondopleiding van de **Rietveldacademie** hier in Amsterdam gevolgd, de afdeling **gebonden grafiek**. Daar word je opgeleid voor grafisch ontwerper. Je kon daar ook vrije grafiek doen, dat is meer een oplei-

ding voor vrij kunstenaar. Ik voelde me altijd al aangetrokken tot vormgeven. Vroeger wilde ik graag etaleur worden, maar na een tijdje zag ik veel meer in de grafische vormgeving. Ik heb toen werk weten te vinden in die branche en ging 's avonds naar school om het vak verder te leren. Dat was een zware periode. Overdag werkte ik voor 400 gulden schoon per week op een klein bureau als assistent van een ontwerper en vier avonden moest ik naar school, vijf jaar lang. Toen ik eenmaal eindexamen had gedaan in '75, toen dacht ik vrij snel daarna dat ik toch liever voor mezelf wou beginnen. Dat is gelukkig goed gegaan. Ik ben nu een jaar of vijf zelfstandig en ik kan goed rondkomen van mijn opdrachten. Het meest werk ik voor uitgeverijen, maar ik doe ook andere dingen, zoals affiches maken.'

★

'Het werk dat ik krijg is over het algemeen leuk, maar je moet toch wel oppassen met je opdrachtgevers. Toen ik pas begon werd ik door een directeur van een chocolade-fabriek gevraagd om een nieuwe wikkel voor hun repen te ontwerpen. Toen ik met het resultaat bij hem langskwam, haalde hij er enkele andere medewerkers bij, van de produktie en van de verkoop, en vroeg hen wat ze van het resultaat van mijn werk vonden. De één dacht dat het beter was als ik blauw-groen had genomen voor de kleuren en de ander kwam met soortgelijke wensen. De directeur bedankte hen en nadat we weer alleen waren, stelde hij voor dat ik aan de wensen tegemoet zou komen. Dat was ik dus niet van plan en ik zei dat ik wel een rekening zou sturen voor mijn werk tot dusver. Die man maakte me toen nog attent op mijn jeugdige leeftijd en dat het niet in mijn belang was om de samenwerking te verbreken. Met uitgever heb je dat soms net zo. Ik kreeg een keer een opdracht van Elsevier en maakte een ontwerp met veel rood, waarna de verkoopmensen zeiden dat rood het zo slecht doet. Als je dan tegensputtert, krijg je te horen dat zij al zo lang in het vak zitten dat je het maar van hun moet aannemen. Dat vind ik volstrekt onzin. Op die manier frustrer je creatieve mensen én je krijgt een middelmatig soort omslagen. Voor een andere uitgever had ik bij voorbeeld iets gemaakt, maar achteraf hadden ze toch liever een omslag dat leek op de omslagen van de Agatha Christieboeken. Dat lieten ze toen door een ander maken, alleen was de tekst al gedrukt, met voorin de gegevens over het boek, waarbij stond dat ik het omslag had gemaakt. Dat kon niet meer worden veranderd. Dat leverde me een woedend telefoontje op van een collega, die me toebeet hoe ik het in mijn hoofd haalde om zijn omslagen te plagieren. Dat soort dingen krijg je als je de vakman geen vrijheid geeft en de dingen overlaait aan een stelletje onbenullen dat op safe speelt. Ik pleit voor meer vrijheid. Als ik een opdracht krijg hoort de verantwoordelijkheid verder bij mij te liggen.'

'Natuurlijk gaat het ook vaak goed. Zo ben ik voor Unieboek bezig met een boek over de brieven van Ernest Hemingway. Daar had de uitgeverij een foto voor waarop hij in een regenjas staat, maar ik wist een foto te pakken te krijgen waarop hij met een pennetje in zijn hand zit. Dat vonden ze daar een goede vondst en dan merk je dat er ook mensen zijn die eigen initiatief op prijs stellen en je niet het gevoel geven een bemociel te zijn. Dat gebeurt vaker bij kleine uitgeverijen dan grote, zoals Unieboek. Een kleine uitgever heeft natuurlijk ook wel de neiging jouw werkresultaat te willen beïnvloeden, maar je praat daar makkelijk, omdat je uiteindelijk vaak met maar één persoon hebt te maken. Zo heb ik Victor Tiebosch, van de gelijknamige uitgeverij tenslotte ook kunnen overtuigen. Die probeerde me eerst over te halen pittig bloot op de omslagen

'Die Nick Carterboeken daarover ben ik wel tevreden, maar de aardigste thrillersomslagen tot nu toe vond ik zelf mijn ontwerp voor de boeken van *Auguste Breton*. Helaas is de uitgever van der Velden vrij snel daarna failliet gegaan en ik weet eigenlijk niet wat er met de boeken is gebeurd. Ik had een foto van een gewapend persoon genomen, maar daar overheen een foto gelegd van ruiten die waren ingegooid bij rellen in de stad. Zo kwam mijn foto-liefhebberij me van pas. Dat waren ruiten van een soort pantserglas bij een bank en daar waren van die prachtige spinnewebben in verschenen en van die kronkellijnen. Die heb ik in het wit over die donkere omslag laten lopen tot en met over de rug van het boek, zodat het net lijkt alsof die schietende figuur achter glas staat en op de lezer heeft geschoten.'

Steye Raviez

van zijn pulpboeken te zetten. Hij dacht dat dat verkocht en dat zal in het algemeen ook wel, maar op die manier verzuip je in de massa. Je doet dan precies hetzelfde als al die andere uitgeverijen van thrillers. Ik ben daarom van een ander uitgangspunt uitgegaan en heb geen foto's gebruikt met overdreven sex, vlijmscherpe scènes die in het verhaal voorkomen of veel en onecht uitzien bloed. Op die manier wordt de lezer bij voorbaat al een sfeer opgedrongen die misschien helemaal niet strookt met zijn eigen fantasie. Ik heb daarom veel meer bewust gekozen voor een grafische benadering en niet voor een fotografische. Dat houdt in dat ik veel meer de nadruk op letters en balkjes leg en op foto's die ik bewerk. Ik laat de foto van de persoon - meestal gebruik ik een plaatje uit een filmboek van een schietend iemand - in lijn afdrukken. Dat wil zoveel zeggen dat iedere halftoon ontbreekt, dat alleen de harde schaduwpartijen blijven staan en dat het *softe* dat je met een gewone foto hebt komt te vervallen. Als letter gebruik ik graag de Futura dat is een leukere heldere, harde letter. Op die manier krijgt een omslag een overzichtelijke en direct karakter.

Met het binnenwerk van een boek heb ik meestal niets te maken. Dat beslist de uitgever zelf. Die kiest de letter uit en bepaalt de interlinie en de bladspiegel. Voor mij zou dat natuurlijk ook leuk zijn om te doen, omdat je daar als ontwerper ook over nadenkt. Ik vind bij voorbeeld dat in veel boeken de regels veel te dicht op elkaar staan. Over een tijdje kan iedereen overigens zien wat ik zelf zou doen, omdat ik samen met mijn collega Nel Punt het boek van de maand voor december '83 ga maken. Dat wordt een boek over affiches van Actie- en Protestgroepen. Dat maken we helemaal zelf, inclusief het binnenwerk. Wij selecteren ook de affiches, waarvoor we er 15.000 hebben bekeken. Alleen de tekst, die wordt door Henk Hofland geschreven, die we daarvoor hebben gevraagd.'

★

Werk van Buitenlanders

Het beste & Het spannendste

De spannendste spionageverhalen (Loeb, 29,50) is een dikke pil van meer dan 400 bladzijden die tweeëntwintig korte verhalen omvat. Het is daarom uiteraard nogal moeilijk om een beeld van het boek als geheel te geven. Op zichzelf is het leuk dat men is begonnen met schrijvers uit de 19e eeuw en in het heden eindigt. Er zitten verder rijkelijk korte, niet al te veel betekende verhalen in en wat langere en sommige zeer spannende *short stories*. Sommige verhalen zijn zo kort dat ze al uit zijn voordat de lezer op temperatuur is gekomen. De verhalen van Ian Fleming, vooral 'Van een blik tot een moord', doen het erg goed in deze bundel. Een verhaal van Guy de Maupassant lijkt er evenwel een beetje in verdwaald te zijn. Verder is op de voorgrond zeer zeker Joseph Conrad verdwaald. Als geheel is de bundel uitermate geschikt om, ondanks de kans op overgewicht, op vakantie mee te nemen. (WV)

Erik Lankester heeft in **De beste misdaadverhalen** (Van Poe tot Hammett), (Loeb, 29,50) 22 verhalen bijeengebracht die alle zijn gepubliceerd in de periode 1840-1940. Een vervolg voor '40-'60 staat op stapel. Poe opent de rij met het klassiek geworden *De moorden in de rue Morgue*. Hierin introduceert hij het type speurder dat later tot in den treure is nagevolgd. Slechts gewapend met een briljant verstand lost de held al combinerend en deducerend het misdrijf op, praktisch zonder uit zijn stoel omhoog te komen. Deze benadering zie je in de bundel dan ook regelmatig terugkeren. Het laatste verhaal, *Het gouden hoefijzer* van Dashiell Hammett is andere koek. Schietend en knokkend gaat de hoofdpersoon de misdaad te lijf, hersens alleen zijn ontoereikend geworden. Curiositeiten zijn ook aanwezig. Zo ontmoet je een blinde speurder, een specialist in occulte misdaad en een zwaar religieus misdaadbestrijder (misschien iets voor een spannende EO-serie). Een interessant boek voor degenen die geïnteresseerd zijn in de geschiedenis van het misdaadverhaal. (HKO)

Drie dames

In het eerder bij Sijthoff en nu door Elsevier uitgegeven **Geen prijs te hoog** van P.D. James (19,50) moet de aristocratische hoofdinspecteur Adam Dalgliesh (van Scotland Yard) uitzoeken wie een inwonend dienstmeisje, een ongehuwde moeder, heeft gewurgd in haar slaapkamer. Was het één van de geschokte leden van de rijke familie die het aangekondigde huwelijk met de zoon des huizes niet kon accepteren, of was het iemand uit haar geheimzinnige verleden? Door een aantal denigrerende en generaliserende opmerkingen over het 'soort'

vrouwen als de vermoorde, begeeft de schrijfster zich nogal op glad ijs. P.D. James besteedt verder in deze orthodoxe deductieroman naast de intrige nogal menige bladzijde aan het beschrijven van haar personages. Dat is zeker geen slechte zaak, ware het niet dat ondanks de hoeveelheid aan gegevens geen sprake is van werkelijke diepgang in de karaktertekening. De detaillering werkt dan hinderlijk vertragend en levert vermoeiende lectuur. (CL)

Chloe Fontaine, gevierd romanschrijfster met een rijk liefdesleven, verdwijnt spoorloos. Haar al even mooie en populaire vriendin Jemina Shore, tv-presentatrice en speurneus, vindt haar op brute wijze ontzielde lichaam en werpt zich op als engel der wrake. Chloe's vele minnaars vormen evenveel verdachten, met daarnaast nogal wat jaloerse vrouwen om de puzzel flink ingewikkeld te maken. Tenslotte triomfeert Jemina door in aanwezigheid van verschillende verdachten in Ellery Queen-stijl de oplossing te presenteren. Antonia Fraser pretendeert met **Uitbarsting in rood** (Prisma, 8,90) meer dan een doorsnee Agatha Christie-verhaal te hebben gemaakt, maar uiteindelijk gaat het om een minder sympathieke Miss Marple in een modieuze jasje. In het Engels heet het *A splash of red* (zie Kort Amerikaans in nr. 82/5). (MR)

Gestoord Leven van Margaret Millar (Prisma, 7,90) is het verhaal van de zwakbegaafde jonge vrouw Cleo, die los wil breken uit haar beschermde bestaan. Onderdrukte seksualiteit en het verlangen naar een man en een baby vormen de belangrijkste motieven hiervoor. Als ze plotseling verdwijnt is haar zeer rijke familie zeer ongerust en wordt advocaat Tom Aragon als amateur-speurder ingeschakeld. Aan het eind van het spoor van kwaad dat Cleo door haar domheid heeft aangericht, vindt hij haar net op tijd om nog erger te voorkomen.

Het knappe van deze psychologische detective (zie ook het profiel over Margaret Millar in nr. 83/2) is de karaktertekening van Cleo, die ondanks al het onheil dat ze aanricht, niet veroordeeld kan worden. De grote aandacht voor Cleo gaat overigens gelijk op met mooie bijfiguren en een geloofwaardig verhaal. (MR)

Zo begon het

Wie nog eens wil worden meegenomen naar de knusheid van het bevoorrechte deel van Londen in de negentiger jaren van de vorige eeuw kan terecht bij de bundeling die Loeb maakte van vier Sherlock Holmes avonturen van Conan Doyle (29,50). Het gaat om *Een studie in rood*, *Het teken*

van de vier, *De vallei der verschrikking* en *De hond van de Baskervilles*. In alle vier de boeken blijken de misdaden verband te houden met onrecht dat tientallen jaren eerder is aangedaan. De intriges vallen daarom uiteen in twee duidelijk te onderscheiden delen. In tegenstelling tot wat veelal wordt gedacht zijn de Sherlock Holmes verhalen niet echt spitsvondig. De geciteerde C.P. Snow heeft aangegeven dat de aantrekkingskracht ervan veeleer komt door de stemming die wordt opgevoerd en de onkreukbaarheid van de hoofdpersonen.

Loeb heeft nieuwe vertalingen laten omdat de oude vertalingen (o.a. van *Vestdijk*) 'archaïsch en onvolledig' zijn. De heren *Berserik* en *Dorrestijn* worden geacht het beter gedaan te hebben en dat is een pretentie waarop ik in het volgende nummer wil terugkomen. (FH)

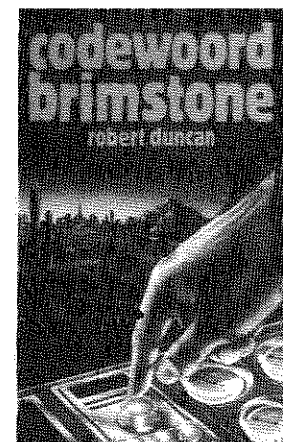
Structureel Geweld

Robert McCrum beweegt zich op het terrein van de Witte Boorden Misdaad. Hij beschrijft geen ordinaire moordenaars die op geld uit zijn, geen laag bij de grondse slechtheid, maar het grote geweld in de maatschappij dat zich achter de schermen afspeelt en waar gewone, eerzame burgers niet snel mee geconfronteerd worden.

In zijn eerste boek **In de geheime staat** (Prisma, 9,90) onttraft Frank Strange, die min of meer onder dwang is gepensioneerd als afdelingshoofd van een of andere supergeheime binnenlandse veiligheidsdienst, de achtergronden van de zelfmoord van een van zijn ex-ondergeschikten. Terwijl hij zich eigenlijk met het kwe-

ken van rozen had willen bezighouden, sjouwt hij door Londen dat uitsluitend in termen van verpaupering wordt beschreven, telkens opgeschrikt door een bomaanslag of een anderssoortige terroristische actie. Zijn ex-collega's nemen hem deze bemoeienissen niet in dank af. Geen wonder want hij ontdekt het ene corrupte zaakje na het andere. Databanken, misbruik van dossiers, af luister geschiedenissen, al dit geschut wordt in stelling gebracht in de strijd tegen de linkse, subversieve elementen. Tot op het hoogste niveau is men echter meer gediend van het uitgebreid gebruik maken van de doofpot dan van het opruimen van misstanden. Don Quichot verliest dus en het recht heeft niet zijn loop.

Zijn tweede boek **Moed der wanhoop** (Prisma, 9,90) heeft de malafide praktijken van de farmaceutische industrie tot onderwerp. Ook hierin ongreepbaar geweld: in het Westen afgekeurde medicijnen worden door gewetenloze vertegenwoordigers in Afrika gedumpt, waardoor misvormde baby's worden geboren. Een radicale journalist voert een gevecht tegen de bierkaai, raakt verbitterd en teleurgesteld aan lager wal en sterft. Diens broer Philip, een wat sullige intellectueel, verdiept zich in zijn verleden en wordt tegen wil en dank in allerlei ellende betrokken. Zijn verliefdheid op Stevie, de radicaal-feministische, subversieve vriendin van zijn broer, leidt uiteindelijk tot algehele destructie in een beetje ongeloofwaardige gijzelingsactie. (zie ook de bespreking van de Engelse versie *A loss of heart* in nr. 83/2). McCrum schuwt geen grove effecten. Het ligt er allemaal vrij dik bovenop.

Is Cameron in staat de nietsontziende logika van het computergestuurde projectiel te doorbreken en zijn baan af te buigen naar een verlaten gebied? Hij heeft uren... minuten... tenslotte seconden om een vreselijke ramp te voorkomen. Prijs: f 24,90

verkrijgbaar bij elke boekhandel

a.w. bruna & zoon

Robert B. Parker: stevig gebouwd en snel gebekt

Zijn stijl is af en toe horterig: *De stille tussen hen die volgde, was isolierend en ging diep. Maar hoewel hij voelde dat hij iets onvergeeflijks wreeds had gezegd, vond hij ergens de moed te geloven in wat hij had gezegd en deinsde hij er niet voor terug, zoals eerder*

Het leven is geen lolletje in een kapitalistische maatschappij, zeker niet in tijden van economische depressie. (BR)

Sex en nog eens sex

Lawrence Sanders is voor **De nymfomane** (Veen, 24,50) weer eens diep in de psychologische vakliteratuur gedoken en heeft hieraan het zelfvertrouwen ontleend om een kinderpsycholoog als hoofdpersoon te kiezen. In het boek staat de behandeling centraal van een achtjarige nymfomane. Om te achterhalen hoe dit kind een voor haar leeftijd toch zeer ongebruikelijk gedrag vertoont, moet de psycholoog diep in het sexleven van de ouders graven. Sanders vindt dit kennelijk niet genoeg want hij behandelt in een ruk door het rijke en gevarieerde sexleven van de hele losbandige kennissenkring van het ouderpaar. De opzet van een bedrijf om onder supervisie van de Maffia pornografische films te produceren, waarbij de vader van het meisje en twee andere mannelijke hoofdpersonen, zijn betrokken, vult zonder duidelijke redenen vele pagina's. Al dat moois, waarbij geweld als andere steunpilaar van het genre op de achtergrond blijft, wordt afgewisseld met populair-wetenschappelijke beschouwingen over de complexe oorzaken van het menselijke gedrag. (HKO)

Het Verre Oosten

Bij Elsevier verscheen van Adam Hall **Het Peking complot** (24,50), het zoveelste Quiller-mysterie. De nimmer versagende held wordt – zoals gewoonlijk tegen zijn zin – naar Peking gezonden om enkele diplomatieke moorden te voorkomen, hetgeen hem niet lukt. Om de een of andere duistere reden wordt het verhaal in Zuid-Korea voortgezet. Quiller verliest hierbij op de meest onwaarschijnlijke wijze steeds net niet het leven. Later blijkt dat de Russen daar in het Verre Oosten de kwaai pier uithangen, doeltreffend gedwarsboemd door Quiller, die ook nog door het hele verhaal heen quasie-diepzinnige gedachten laat bovenkomen. Voor sommigen wellicht een spannend werkje, op anderen zal dit geestesprodukt van Hall als pedante onwaarschijnlijkheden overkomen. (WV)

Met **Storm over Calcutta** wordt de reeks boeken van Berkley Mather (Elsevier, 15,90) in vertaalde vorm voortgezet. De titel (In het Engels *Snowline*) is nogal overdreven, noch letterlijk noch figuurlijk kan men van een storm spreken, waarbij nog komt dat de helft van het boek niet eens in Calcutta speelt. Hoewel Mather niet van het genre van Alistair MacLean, Desmond Bagley (helaas zeer recent overleden) of Hammond Innes is, zoals de uitgever ons hardnekkig wil laten geloven, heeft de auteur dit keer een aanzienlijk beter leesbaar produkt afgescheiden dan bij eerdere pogingen als *Nacht over Kasjmir* en *Spionage op de Balkan*. De al eerder opgevoerde agent Rees raakt betrokken bij de heroïnehandel en weet na langdurige achtervolgingen de hoofddaders in de luren te leggen op de Seychellen, een eilandengroep die een fiks eind van Calcutta vandaan ligt. (WV)

Gewraakt

Parker, een van de betere Amerikaanse detectiveschrijvers, was deze keer met **Spenser en zijn wraak** (Prisma, 7,90) kennelijk niet zo geïnspireerd. (zie ook *Made in USA & UK* voor betere berichten en nr. 83/1 waar de Engelse versie *A savage place* ook somber werd beoordeeld). Spenser, de vaste held van Parker, treedt op als lijfwacht van een ambitieuze tv-verslaggeverster die haar tanden heeft gezet in een corruptie-schandaal in Hollywoodse filmkringen. Het wisselend gehalte van Spensers *wisecracks*, de middelmatige intrige en de teleurstellende ontknoping steken pijnlijk af bij Parkers betere werk. De nobele aspecten van Spensers karakter komen echter ook dit keer volop in de schijnwerper te staan. (HKO)

De Franse slag

De Franse schrijver Demouzon lijkt er vooral op uit de grauwheid van een Noord-franse stad in beeld te brengen. In **Spiegel van de waanzin** (Elsevier, 17,50) lukt dat aardig, in ieder geval verlangt men bij lezing sterk naar een andere entourage. Middelpunt van het boek is een man die van het ene ongeluk in het andere terecht komt en langzamerhand wordt het steeds onwaarschijnlijker dat hij daaraan zelf geen schuld heeft. Demouzon schrijft nogal pretentieuze, in die zin dat hij poogt het impressionisme als stijl te hanteren. Via korte snapshots moet geleidelijk een beeld van het totaal ontstaan. Als dat lukt ontstaat er direct iets heel bijzonders, maar anders irriteert het vooral. Helaas blijft *De spiegel van de waanzin* nogal beslagen. (FH)

Voor wie van de gruwelijkheden van WO II nog steeds niets weet of niet genoeg kan krijgen is **Het verraad** van Kenneth Royce (Prisma, 9,90) een informatief werkje. Een Engelse arts belandt na een levensgevaarlijke ontsnapping uit bezet Frankrijk op Alderney. Dit kleinste Kanaaleiland is ook bezet en herbergt naast de Duitsers alleen maar uitgemergelde krijgsgevangenen die voor een geheim bomproject worden ingezet en bij bosjes omkomen. De arts wordt om duistere redenen met rust gelaten, totdat blijkt dat hij gebruikt wordt bij een geheime operatie, waarbij van twee kanten verraad een rol blijkt te spelen. Dankzij zijn chirurgische kwaliteiten weet de arts *good old England* voor een ramp te behoeden. (MR)

VEEN, DE NIEUWE THRILLERS

Theo Capel/Hans Neber/Jacques Post/Felix Thijssen
GEVAARLIJK TERREIN

Vier hoogspannende spoorstory's van vier veelbelovende Nederlandse thrillerauteurs. Een speciale vakantie-uitgave voor een speciale vakantieprijs. Paperback f 5,—

Willy Corsari
SPELEN MET DE DOOD

Heroïne, lijken en inspecteur Lund. Een splinternieuwe thriller van de 'Nederlandse Agatha Christie'. Paperback f 14,50

Mary Higgins Clark
COMPOSITIE IN ROOD

'Higgins Clarks bedrevenheid in het te berge doen rijzen van haren is griezelig groot.' (Cosmopolitan). Haar nieuwe thriller. Paperback f 22,50

John Gardner
IJSBREKER

Gardner's nieuwe Bond-avontuur. Geweld, seks, verraad en ijsberen. IJzersterk. Paperback f 19,90

John Goldsmith
BAAR GOUD

Het fascinerende verhaal achter de grote goudkoorts van '79-80. Een weergaloos spannende op feiten gebaseerde thriller. Paperback f 24,50

Bert Hiddema
ZWART GELD

Een gesjeesde student, een koffer met drie miljoen en een enerverend verlovingsfeestje. Een meeslepende Amsterdamse misdaadroman. Veen's Nederlandse thriller-reeks. Paperback f 16,90

John Katzenbach
IN HET HEETST VAN DE ZOMER

Een verslaggever in dodelijk duel met een psychopatische moordenaar. Het thriller-debuut van het jaar. Paperback f 24,50

Stephen King
CHRISTINE

Een rode 1958 Plymouth Fury steelt op moorddadige wijze de show in deze nieuwe thriller van de 'Master of horror'. Paperback f 26,50

Jacques Post
DE MEIMOORDEN

Rotterdam, mei 1940. Hoeren, 'klappers', illegale speelholten, de vijfde colonne, een moord. Post's beste thriller tot nu toe. Paperback f 24,50

Jonathan Ryder
HET HALIDON KOMPLOT

Waarom Robert Ludlum bij dit nieuwe boek koos voor een pseudoniem is niet helemaal duidelijk. Dat het verband houdt met de kwaliteit ervan is in ieder geval uitgesloten. *De nieuwe Ludlum dus!* Paperback f 24,50

Felix Thijssen
RATTEVAL

Charlie Mann vs. een bende sadistische moordenaars. Een keiharde thriller. Veen's Nederlandse thriller-reeks. Paperback f 17,50

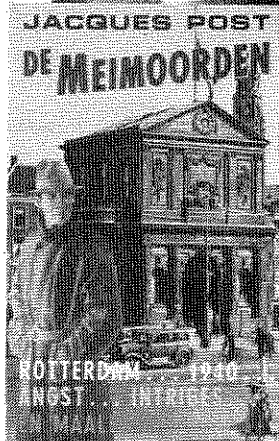
Edward Topol/Fridikh Neznansky
HET BJELKIN MANUSCRIPT

Drugs, moord en corruptie in de U.S.S.R. Een superieure Russische misdaadroman, geschreven van binnenuit. Paperback f 24,50

Theo Capel/Hans Neber/Jacques Post/Felix Thijssen
Gevaarlijk terrein

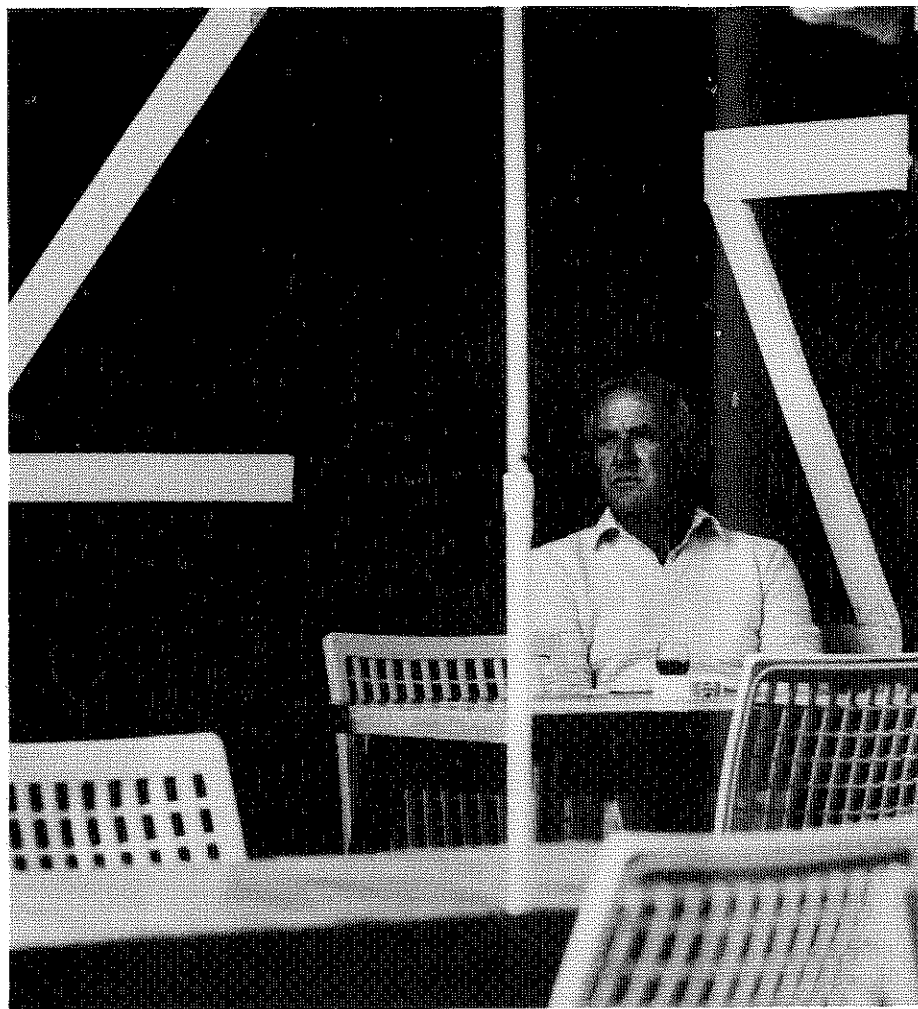

IN HET HEETST VAN DE ZOMER

NU OVERAL IN DE BOEKHANDEL

VEEN, UITGEVERS UTRECHT

John le Carré: loyaliteit en plichtsbetrachting

foto Stephen Cornwell

John le Carré

Bekneld in het raderwerk

De eerste keer dat ik een boek van John le Carré in mijn handen kreeg, was in '63 op een feestje in Stockholm. De ouders van een meisje waren op vakantie en zij had het huis opengesteld voor haar vrienden. Het speelde zich allemaal af in een ruime vooroorlogse flat in een van de betere wijken van Stockholm. Terwijl de meeste aanwezige Zweden al dronken aan het geraken waren van hun eerste borreltje, bekeek ik de boekenkast van de familie. *The spy who came in from the cold* stond, net verschenen, in een gebonden uitgave tussen de andere boeken. Aangetrokken door de geheimzinnig klinkende titel trok ik het boek uit de rij en had onmiddellijk een nieuwe favoriete auteur ontdekt.

De Zweedse meisjes liet ik voor een groot deel van de avond voor wat ze waren en alleen een goede opvoeding wist me ervan te weerhouden om het boek mee te pikken. Pas veel later in Nederland kon ik het in de Pocketeditie uitlezen.

De auteur was inmiddels wereldberoemd geworden. Voordien had hij al twee andere thrillers geschreven die zijn kwaliteiten nog niet onder de aandacht van het grote publiek hadden gebracht. *A murder of quality* heette zijn tweede boek uit '62 dat als *Voetsporen in de sneeuw* werd vertaald en in de Accoladereeks van Sijthoff uitkwam. 'De 32-jarige Engelsman John le Carré bewijst met deze briljante thriller dat hij het verdient om in dezelfde reeks als Agatha Christie te worden ondergebracht!' stond er op de flap. Dat was de laatste maal vermoedelijk dat le Carré de associatie met een andere auteur nodig had om in het geheugen van de lezer te blijven hangen. Vanaf zijn eerste boek *Call for the dead* uit '61 was overigens al duidelijk dat hij met schrijfsters als Agatha Christie niets gemeen had. Le Carré had zich als doel gesteld een chroniqueur van zijn tijd te worden. Net zoals Balzac in zijn tijd, wil hij, zoals hij me onlangs in

een vraaggesprek voor de *Haagse Post* vertelde, het grote maatschappelijke raderwerk laten zien dat we met ons allen knarsend en piepend op gang houden.

Tot op heden is die bedoeling van John le Carré nog niet echt tot het grote publiek doorgedrongen, omdat hij er zo goed in is geslaagd zijn versie van de spionageroman tot een genre op zich te verheffen. Hij is nog onverbrekkelijk verbonden met zijn creatie, de oude spion *George Smiley* en diens werkgever het Circus, de bijnaam van de Engelse Geheime Dienst. Hoewel Smiley in het meest recente boek van Le Carré, *The little drummer girl*, niet voorkomt, is het personage door de twee televisieseries die over de Smiley-boeken zijn gemaakt en waarin Alec Guinness de bejaarde agent subliem speelde, alleen nog maar levensechter geworden. Het is dan ook de vraag of Le Carré deze geest ooit weer in de fles terug kan krijgen. Smiley en de hele entourage van het Circus kwam al meteen op de allereerste bladzijde van het eerste boek, *Call for the dead*, tot leven. *A brief history of George Smiley* heet het eerste hoofdstuk, waarin wordt beschreven hoe hij op de universiteit van Cambridge op een mooie julimorgen in 1928 zogenaamd voor een sollicitatie voor een wetenschappelijke baan werd opgeroepen (aan de naam, *The Overseas Committee for Academic Research*, had hij natuurlijk al nattigheid kunnen voelen) en achteraf te horen krijgt dat hij bij de Geheime Dienst kan komen. Smiley treedt ook in het tweede en derde boek op, maar in het succesvolle *The spy who came in from the cold* is er slechts een kleine bijrol voor hem weggelegd. Dat bespaart de lezer dan een hoop droefgeestig gemijmer over zijn overspelige echtgenote Lady Ann, die het met iedereen schijnt aan te leggen behalve met haar echtgenoot. Maar dank zij het bekende Engelse *sang froid* weet Smiley dat te overleven. Daarbij komt dat de Dienst de enigszins kleffe gezelligheid biedt van mannen die ook allemaal dezelfde universiteit hebben bezocht en elkaar niet hoeven te vertellen hoe de wereld in elkaar steekt.

Toen het erop leek dat Smiley steeds meer een bijfiguur zou worden, kwam Le Carré, na een mislukt uitstapje met een liefdesroman, onverwachts uitgebreid met hem terug in de drie romans over de strijd met Karla, de Russische pendant van de bescheiden, maar doortastende en zeer intelligente Engelsman. Het succes dat Le Carré met deze trilogie boekte leek hem tegelijkertijd te plezieren en te benauwen en het zal wel niets voor niets zijn dat hij na *Tinker, tailor, soldier, spy* uit '74, *The honourable schoolboy* uit '77 en *Smiley's people* uit '80 aan een roman ging werken waarin Smiley niet voorkwam. Zijn verhaal dat de strijd tussen Israël's en Palestijnen geen ruimte bood om ook nog eens Smiley en Karla ten tonele te voeren klinkt plausibel, maar wie de interviews doorleest die in de loop der jaren met Le Carré zijn gehouden, zal merken dat de schrijver goed in staat is plausibele redenen naar voren te brengen als dat hem uitkomt.

Een schrijver die een succesvol personage heeft bedacht, loopt het risico dat het publiek hem ermee gaat vereenzelvigen. Wat de biografische gegevens betreft kan dat nauwelijks. Smiley heeft ongeveer de leeftijd van de vader van John le Carré, die in werkelijkheid David Cornwell heet en in oktober 1931 werd geboren. Net zoals zijn held studeerde hij Duitse letterkunde en mogelijk is Smiley gebaseerd op een van zijn hoogleraren. De laatste tijd gaan er suggesties dat Le Carré in de periode dat hij bij de Diplomatieke Dienst werkte in werkelijkheid voor Engeland spioneerde en dat hij reeds op de universiteit hiervoor werd benaderd. De vraag is dan natuurlijk waarom het er eerst naar uitzag dat hij een leraarsloopbaan ambiëerde en ook daadwerkelijk een paar jaar les gaf.

In zijn studententijd trouwde John le Carré, maar niet met een adelijk iemand, maar met de dochter van een luchtmacht-officier. Voor zover zijn liefdesroman *The naive and sentimental lover* uit '71 autobiografische elementen bevat, en bij het soort schrijver dat hij is, hoeft dat geen verbazing te wekken, was het mislukken van zijn huwelijk bij eerder aan zijn escapades te wijten in tegenstelling tot de situatie bij Smiley.

Wie Le Carré uit zijn werk wil herkennen doet er volgens mij veel beter aan te letten op alle bijfiguren die in de boeken voorkomen. Zelf hij heeft eens gezegd dat het jongetje Roach dat in *Tinker, tailor, soldier, spy* op een kostschool een afgebrande geheim agent als leraar krijgt (zonder dat de school dat overigens weet), veel van zijn eigen ervaringen als leerling en als observerende leraar op kostscholen is gaan zitten. De jonge volwassene Le Carré lijkt tot uiting te komen in Peter de Lisle, een van de ambassade-secretarissen in *A small town in Germany* uit '68. Dat was overigens het eerste boek na zijn doorbraak als schrijver dat niet over spionage als zodanig ging, en waarmee Le Carré wilde aantonen dat hij een schrijver was en niet alleen een amuseur van de massa.

Als John Le Carré niet moet worden gezien als de schepper van een karakteristieke spion en de chroniqueur van het spionagehandwerk met al zijn methoden en technieken van heimelijkheid en stiekem gedoe, hoe valt hij dan als schrijver te plaatsen? Als het aan hemzelf ligt wil hij per sé niet als genreschrijver worden gezien, maar als iemand die iets te vertellen heeft over belangrijke maatschappelijke thema's als plichtsbetrachting en loyaliteit of, meer in de individuele vorm, over trouw en betrokkenheid. Volgens mij valt daar inderdaad ook wel wat voor te zeggen, maar Le Carré maakt het de lezer ingewikkeld door ook zo graag de verteller uit te hangen. Hij laat dan elke thematiek met rust omdat hij het leuk

vindt om zijn stilistische vermogens te gebruiken. Het begin van *The little drummer girl* is daarvan een goed voorbeeld. In plaats van het verhaal op gang te brengen krijgen we een mooie beschrijving van Bad Godesberg en het verschil tussen twee Westduitse politiefunctionarissen. Het is daarom vaak moeilijk om de thematiek te ontdekken, maar ook als je die aantreft is het de vraag of Le Carré echt iets nieuws heeft te melden. Loyaliteit en plichtsbetrachting zijn meer gegevens voor hem dan sociale waarden die tot ontwikkeling komen. Het verbijsterende in de boeken is vaak het feit dat iedereen maar rustig door blijft werken, terwijl hij niet altijd even netjes wordt gebruikt. Ook de persoonlijke kant van deze sociale waarden, zoals die in trouw en betrokkenheid vorm krijgen, komen niet goed in hun ontwikkeling uit de verf, Smiley voelt zich nog steeds erg verbonden met zijn overspelige echtgenote, maar het wordt niet duidelijk of hij hiervoor echt kiest of dat het bij voorbeeld meer gaat om lamlendigheid of een sociaal onvermogen om het met andere vrouwen aan te leggen.

De Amerikaanse journalist en thrillerschrijver William Buckley jr. schreef in zijn recensie van *The little drummer girl* dat dit boek even weinig met spionage te maken heeft als *Madame Bovary* met overspel en *Schuld en Boete* met misdrijven, maar als je door het stilistisch grootmeesterschap van John Le Carré heen weet te kijken, blijft er voor mij tot nader order nog steeds alleen maar een zeer vakbekwame genreschrijver over.

Theo Capel

John le Carré is een van die gelukkige schrijvers wiens werk zowel in de originele versie als in de vertaling bijna volledig is te krijgen. Dat feit alleen al levert hem een heel behoorlijk inkomen op en dat hij ook op dat punt inventief is, valt aan het copyright van zijn boeken te zien. De rechten van zijn eerste drie boeken droeg hij over aan zijn uitgever, bij het vierde boek hield hij het zelf, bij het vijfde had hij de rechten in een Engelse N.V. ondergebracht (le Carré Productions) en bij het achtste boek is er opeens sprake van een Oostenrijkse N.V. (Authors Workshop A.G.)

Van de verkrijgbare boeken is de Amerikaanse pocketeditie genoemd, maar in sommige gevallen is er ook sprake van een Engelse uitgave.

- '61 *Call for the dead*. Bantam, VD 13,30. *Telefoon voor de dode*. Sijthoff, 19,90
- '62 *A murder of quality*. Bantam, VD, 12,50. *Voetsporen in de sneeuw*. Sijthoff, 19,90
- '63 *The spy who came in from the cold*. Bantam, VD, 12,50. *Spion aan de muur*. Sijthoff, 19,90
- '65 *The looking-glass war*. Bantam, VD, 13,30.
- '68 *A small town in Germany*. Bantam, VD, 14,30. *Een kleine stad in Duitsland*. Sijthoff, 22,50
- '74 *Tinker, tailor, soldier, spy*. Bantam, VD, 14,85. *Edelman, bedelman, schutter, spion*. Sijthoff, 27,50
- '77 *The honourable schoolboy*. Bantam, VD, 14,85. *Spion van nobel bloed*. Sijthoff, 29,50
- '80 *Smiley's people*. Bantam, VD, 14,85. *Smiley's prooi*. Sijthoff, 29,50
- '83 *The little drummer girl*. Hodder & Stoughton, NL, 39,40 Random House, VD, 47,20. *De lokvogel*. Sijthoff, 29,90

Crimineel avontuur in...
Prisma Misdaad
Stuk voor stuk moorddadig
Vaste prijs: f9,90

Bij de boekhandel

Made in USA & UK

Hoogstaand geweld

Na het teleurstellende *A Savage Place* heeft Robert B. Parkers *private eye* Spenser zijn vorm gelukkig weer teruggevonden met *Ceremony* (Dell, VD, 11,50). Samen met zijn hoogstaande verloofde Susan Silverman redt hij een schoolmeisje uit de klauwen van de kinderprostitutie. Daarmee is het probleem echter geenszins opgelost: moet *April* werkelijk terug naar haar weezinwekkende vader? Het is Spenser wel toevertrouwd om hier een originele uitweg te vinden. Tegelijk is Robert Parkers uit 1979 daterende *Wilderness* (Penguin, NL, 10,50) nu ook in paperback verschenen. Dat is een thriller buiten de Spenser-serie, over een net echtpaar dat bij toeval verstrikt raakt in moord en doodslag. Aan spanning ontbreekt het niet, maar de moraal van het verhaal is op zijn minst bedenkelijk: Gaat uw huwelijk slecht? Richt dan samen met uw echtgenote een bloedbad aan, dan bent u beiden als herboren. (BV)

Weg met de overheid

De volgens de omslag eersteling van de Engelsman Hardiman Scott getiteld *Operation 10* (Coronet, VD, 12,20) is meteen een schot in de roos. Gedetailleerd en tegelijk uitermate spannend wordt de kidnaping van de Engelse Eerste Minister Mrs Maragaret Thatcher beschreven (van wie niet duidelijk bij het samenstellen van dit nummer is of zij P.M. blijft). Het gaat hierbij om een operatie van de IRA. De verhouding tussen de vier kidnappers onderling en de geleidelijk aan oplopende spanning wordt zeer goed op papier gezet. Dat geldt ook ten aanzien van de beide politiefunctionarissen die geleidelijk aan het net steeds dichter om de kidnappers en hun slachtoffer weten te spannen. Op de volgende produkten van Hardiman Scott wordt met veel belangstelling gewacht. (WV)

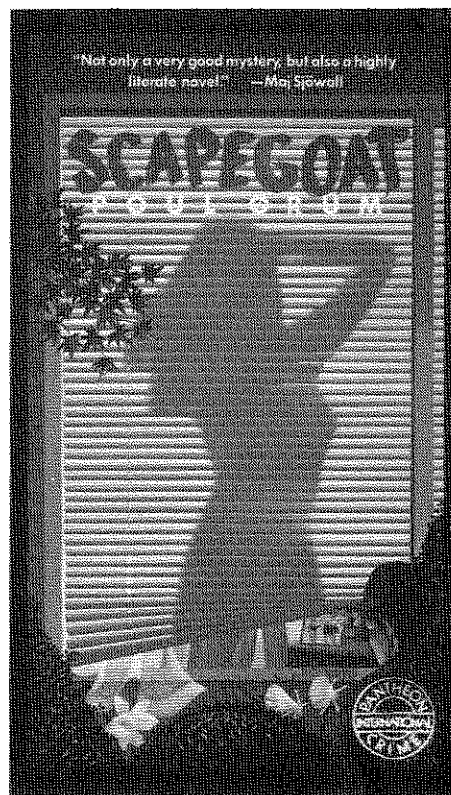
Het verhaal van *The Mordida Man*, de nieuwste creatie van Ross Thomas, (Berkley, VD, 11,50) laat zich niet makkelijk navertellen. Zo komen er meer dan twintig hoofdpersonen in voor, van wie de

meesten zich nogal flexibel opstellen. Ze lopen over naar de voormalige vijand, of chanteren hun vroegere vrienden. Zodra ze denken hun tegenstander te hebben beetgenomen blijkt, dat ze zelf door een nog slimmere tegenstander tot deze daad gemanipuleerd zijn. Het is allemaal wat *overdone* en soms krijg je het vermoeden dat Thomas vooral probeert, collega's als Len Deighton qua slimmigheid voor eens en voor altijd naar het tweede plan te verwijzen. Voor wie toch iets van het verhaal wil weten: vlak na elkaar worden de terrorist Felix en de broer van de Amerikaanse president ontvoerd. Dit laatste berust op het bij de Lybische machthebbers (die veel met de terrorist op hebben) heersende misverstand, dat de CIA voor Felix' ontvoering verantwoordelijk zou zijn. Omdat de president zijn broer graag levend terugziet moet de Mordida Man er wel aan te pas komen wiens specialiteit het is, toneelstukjes met driedubbele bodem te ensceneren. Het is, dat de vakantiekoffer elders in dit blad al uitpuilt, anders zou ik meenname van dit onderhoudende boek van harte aanraden. (HKg)

Danish Blue

Zijn Denen saai? Paul Ørum doet met *Scapegoat* (Pantheon, VD, 11,50) in ieder geval zijn best om die indruk te vestigen. Saaie politiemensen onderzoeken in een saai en slaperig Deens kustplaatsje de omstandigheden waaronder een saaie verpleegster is omgekomen. Ze is niet ver van het strand gevonden met een ingeslagen schedel. Ørum besteedt erg veel tijd aan de innerlijke roerselen van het politiepersoneel dat uit de grote stad overkomt om de zaak op te lossen. Inspecteur Morck twijfelt een boek lang of de dorpsgek die zijn tijd doorbrengt met het begluren van de vrouwelijke inwoners van het plaatsje, het gedaan heeft. Zijn onzekerheden, twijfels en scrupules komen het verhaal niet ten goede. (GJT)

Service of all the Dead (Pan, VD, 10,50) en *The dead of Jericho* (Pan, VD, 10,50) van Colin Dexter, spelen zich beide af in en rond Oxford, de woonplaats van de schrijver. Hij schept er kennelijk genoeg in om de kwaliteiten van het stadje voor zijn verhaal te gebruiken. Zo blijkt 'Jericho' de bijnaam te zijn van een volksbuurt in Oxford. Voorin het boek is er zelfs een kaartje van opgenomen. Met welgevallen merkt hij op, dat dit gedeelte

van de stad het gevecht met de buldozers heeft gewonnen. Inspecteur Morse voert in beide boeken de onderzoeken uit. In 'Service' is hij eigenlijk op vakantie, maar in 'Jericho' draait hij echt in het politieapparaat mee. Morse is het type van de individualist met de briljante invallen; belezen en een goed waarnemer, terwijl de rest van de politie, w.o. zijn hulpje Lewis wordt afgeschilderd als verdienstelijke, maar enigszins maffe bureaukraten. Morse wordt beschreven als een veel rokende en drinkende vrijgezel die de leeftijd om zich te binden al ruimschoot aan zich voorbij heeft laten gaan. Morse gelooft niet in het bestaan van God of in het vastgelegd zijn van het noodlot. Maar met zijn boeken lijkt Dexter hem wel op andere gedachten te willen brengen. *Service of all the dead* (Allerzielen) speelt zich af rond de St. Frideswide's Church. Kerkvoogd Josephs is tijdens een kerkdienst vermoord, maar die zaak is allang gesloten als Morse toevallig de bewuste kerk bezoekt en daar Ruth Rawlins ontmoet, één van de getuigen, die op de avond van de moord in de kerk was. De priester die toendertijd de dienst leidde blijkt zich inmiddels van de kerktoeren geworpen te hebben. Bij een bezoek aan de toren vinden Morse en Lewis nog een lijk. Uiteindelijk blijkt aan de hele geschiedenis een ingenieus geheel van nooit ontdekte persoonsverwisselingen ten grondslag te liggen dat mij nogal onwaarschijnlijk voorkomt. Dat Dexter leraar klassieke talen is geweest, is ook merkbaar in *The dead of Jericho*. Twee doden maken hier deel uit van het onderzoek: Ann Scott, met wie Morse in het begin van het boek een veelbelovende relatie lijkt te gaan opbouwen en ene mr. Jackson. Het boek is bezaaid met citaten, waarvan sommige me deden denken aan de citaten van één van de

gebroeders Dalton in de stripverhalen over Lucky Luke (bijv.: 'Oh!', Hamlet XIIe akte, derde bedrijf, vierde regel). De sleutel tot althans een deel van het raadsel blijkt een moderne versie van het Oedipus-verhaal te zijn. Morse verplettert Lewis eenvoudig door met zijn geniale belezenheid deze essentie te ontdekken. (DB)

Goede amateurs

Het derde boek van de Amerikaanse schrijfster Lucille Kallen, getiteld *C.B. Greenfield: No lady in the house* (Ballantine, VD, 9,80) speelt zich af in het gemeentelijke voorstadje Sloan's Ford, waarvan de inwoners opgeschrokken raken door een reeks inbraken. Zo ook C.B. Greenfield, de redacteur van de plaatselijke krant, wiens hi-fi-installatie wordt ontvreemd en daarbij ook nog wordt geconfronteerd met de moord op zijn hulp-inde-huishouding. Samen met zijn 'Watson', een vrouwelijke collega probeert hij uit te zoeken of een van de vijf andere werkgevers van zijn hulpje iets van de zaak afweten. Het blijkt dan dat we te maken hebben met een moderne puzzeldetective, die na een aardig begin wel erg verzandt in traag verlopende deducties. Het blijft allemaal leesbaar door de treffende woordkeus en scherpe observaties, maar de volgende keer moet de intrige beter zijn en het verhaal vlotter verlopen, voordat we met een nieuwe talentvolle schrijfster te maken hebben. (CL)

Omdat een man door zelfmoord om het leven is gekomen denkt de verzekeringssmaatschappij in *A stitch in time* van Emma Lathen (Pocket, VD, 11,50) een bedrag van \$ 100.000 niet uit te hoeven betalen. Maar is het slachtoffer niet ter ziele gegaan tengevolge van een verprutste operatie? De bank van John Putnam Thatcher, de vaste gelegenheidsspeurder van Emma Lathen, probeert het antwoord op deze vraag in de rechtszaal op tafel te krijgen. Van het een komt het ander en er blijkt in het bewuste ziekenhuis van alles mis te zijn. Dat geldt zowel voor de financiële huishouding als voor de medische verrichtingen. Alles bij elkaar is het een leuke, ingenieuze detective die wel wat vermoeiend leest, omdat Lathen zoals gewoonlijk de ingewikkelde intrige van een omvangrijke rolbezetting voorziet. (GJT)

Op avontuur

De Partizanen zijn in het gelijknamige boek *Partisans* van Alistair MacLean (Fontana, 14,50) Joegoslavische verzetsstrijders die onder leiding van Tito tegen de Duitsers vechten. Daarnaast heeft Tito ook nog te maken met de aanhangers van de monarchie die tijdelijk de kant van Duitsland hebben gekozen om hun koning weer in het zadel te kunnen helpen. De nimmer ontbrekende flinke jongen in dit soort verhalen is een monarchist die samen met zijn twee dodelijke lijfwachten gevaarlijke klussen voor de Duitsers opknapt. Tegen het eind van het verhaal wordt gelukkig duidelijk dat menigeen in een ander kamp thuishoort dan de lezer dacht. Als alle misverstanden zijn opgeruimd krijgen door politieke tegenstellingen onderdrukte liefdesgevoelens ook nog vrij spel. Een klassieke avonturenroman van iemand die niet in zijn eerste verzinsel is gestikt. (HKo)

Beste James

Het is weer van dik hout zaagt men planken in *Have a nice night* (Corgi, VD, 8,-) van veelschrijver James Hadley Chase. Het duurste hotel ter wereld heeft een bijzonder pasgetrouwd stel onder haar dak. Bide zijn kroost van multi-miljonairs en de vrouw is goed voor een slordige acht miljoen aan accessoires. De boeven lopen elkaar dan ook voor de voeten. Een kidnapping en een juwelenroof, toevallig gepland op dezelfde avond, leveren slapstickassociaties op. Maar Chase blijft, ondanks zijn oppervlakkigheid, zijn racistische kijk, dit keer op Cubanen, en zijn lage dunk van de andere sexe (of hoer, of bitch of dom) een vakman die de lezer geen ontsnapping geeft als je een maal aan het boek bent begonnen. (MR)

Evenals de andere romans van James M. Cain heeft *Past all dishonour* (Hamlin, VD, 9,-) immoraliteit en begeerte tot onderwerp. In dit compacte melodrama (120 pagina's), dat zich afspeelt tijdens de Amerikaanse burgeroorlog, ontwikkelt de 21 jarige Roger Duval zich binnen de kortste keren van patriottisch informant tot lust- en roofmoordenaar. En dit alles, omdat hij een jeugdige prostituée tegen het lijf loopt die weliswaar van hem gaat houden, maar daarvoor niet voetstoots haar trieste levensdoel - bewondering van haar chique clientele, uitgedrukt in kleren en sieraden - wil prijsgeven. De onderkoelde, zakelijke verteltrant van de ikfiguur maakt, dat de lezer in een moment van onoplettendheid al gauw een moord of de aanzet daartoe over het hoofd ziet. Maar deze achteloze stijl heeft ook zijn voordelen. Cain houdt ons namelijk een wel bijzonder naargeestig mensbeeld voor, en een verbetering op korte termijn zit er niet in: op de laatste bladzijde oppert de verteller dat de duivel nog steeds onder ons waart. Nou, dan kan je wel inpakken. (HKg)

THE WORLD'S NO.1
THRILLER WRITER IS BACK!
ROBERT LUDLUM
WRITING AS

JONATHAN RYDER

AN ENEMY MORE DANGEROUS THAN
THE MAFIA MORE POWERFUL THAN THE
PRESIDENT

TREVAYNE

A self-made millionaire by thirty, then into government, where he carved out an irreproachable career. Brilliant, fearless and incorruptible - no one could touch Trevayne, or so he thought - until his investigation into 'secret government' led him beyond the corridors of official power into a nightmare world of corruption. Where Mafia leaders and billionaires mixed, where Congressional seats and the Presidency itself could be bought and sold, where Trevayne could be a dreaded enemy, a duped victim, or a king...

AN INTERNATIONAL
SUPERTHRILLER

'Compulsively readable...
frighteningly credible'
Irish Times

'A fascinating, meaty spine-tingler!
Library Journal

'A mind freezer'
Sunday Times

AVAILABLE NOW IN
GRANADA PAPERBACK

At all bookstores

Importer/Distributor

van itmar
Amsterdam

Wit op Zwart

Leopoldville, de hoofdstad van Belgisch Congo, moet omstreeks 1950 een grote stad zijn geweest, gemeten naar het totaal aantal inwoners. Vanuit de gezichtshoek van de blanken die er woonden was het echter niet meer dan een groot dorp. Zo komt de stad althans naar voren in **Congo Venus** van Matthew Read (Perennial, NL, 11,50). Net als in andere dorpen wordt het sociale leven beheerst door rod-delen. Door de gespannen verhoudingen wordt de achterklap zelfs een bestaans-voorwaarde, een noodzakelijke correctie op een krampachtige opgehouden facade. In Congo Venus wordt die sfeer goed overgebracht, het verhaal wordt min of meer als een roddel verteld. Stukje bij beetje worden zo de achtergronden ontrafeld van de dood van een mooie blanke vrouw en de rol van haar arts daarbij. (FH)

Geen geldgebrek

Charles Daughy, een briljant Amerikaans deskundige op het gebied van valutatransacties, bekleedt een topfunctie in het imperium van de Japanse zakenman

Sujimoto. Deze staat aan het hoofd van een wereldomvattend netwerk van ondernemingen, maar ontpopt zich echter als een gewetenloze oplichter die zich met miljarden weet te verrijken als hij zijn imperium in elkaar laat storten. De sluwe Oosterling heeft het zo geregeld dat Daughy de klappen op moet vangen. Deze weigert zich als zondebok te laten gebruiken en dat levert een zeer omvangrijk boek op. Herbert Lieberman heeft met **Night call from a distant time zone** (Signet, VD, 13,30) een niet onaardig boek gemaakt. Helaas wordt het niet echt spannend en de grote hoeveelheid gegevens over wisselkoersen en beursnotaties zal niet aan iedereen besteed zijn. (HKO)

Een Texaanse oliemiljardair die ongeveer even rijk is als Dagobert Duck (laat deze het niet horen) heeft het in zijn hoofd gehaald om zijn halfzuster financieel te verpletteren, omdat ze haar eerste miljoen onder vervelende omstandigheden aan hem heeft weten te ontfutselen. Dat moet allemaal gebeuren voordat hij aan de K overlijdt. Ondertussen is **Someone else's money** van Michael Thomas (Arrow, 13,50) ook nog gevuld met zijn pogingen om gigantische kunstschaten te verwerven om zijn zeer ordinaire echtgenote te plezieren. In de honderden pagina's die Thomas onderhoudend aan elkaar weet te schrijven wordt al snel duidelijk dat geld-zucht een zwakke maskerade is voor libidineuze gevoelens. Behalve de miljardair komen er nog vele andere rijke mensen in het verhaal voor en gaat Wall Street bijna kapot. Een lekker verhaal voor de veellezers. (TC)

Prisma Detectives
Moordboeken
Stuk voor stuk voortreffe-lijk
Vaste prijzen:
f7,90 - f8,90 - f9,90

Bij de boekhandel

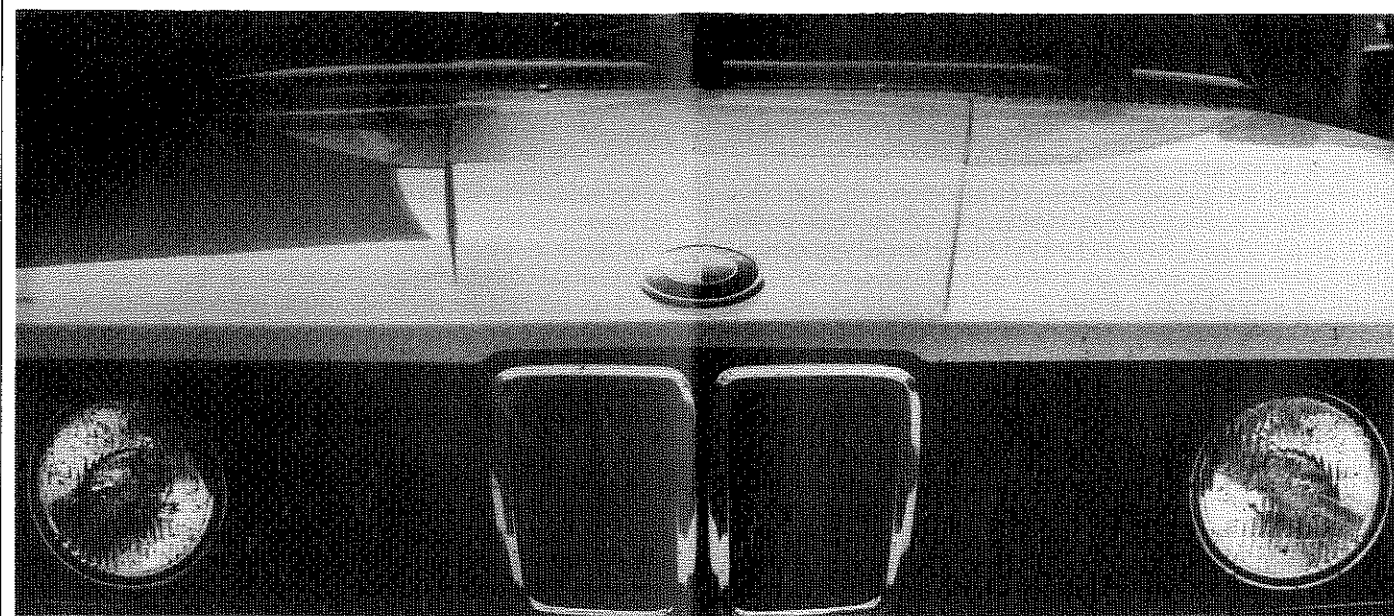
Valse politie

Inspecteur Dew is de man die in 1910 de beruchte **Dokter Crippen** wist te arresteren die het lijk van zijn vrouw in de kelder had begraven. Elf jaar later scheept in **The false inspector Dew** van Peter Lovesey (Pantheon, VD, 11,50) een jonge tandarts zich onder deze (dus valse) naam in op de Mauretania. Hij is van plan om zich aan boord van de oceaanstomer van zijn vrouw te ontdoen. Tot zijn schrik wordt hij door de kapitein omwille van zijn reputatie ingeschakeld bij het onderzoek naar de moord op een andere jonge vrouw. Het verhaal is een erg leuke detective met een verrassende afloop, geschreven tegen de achtergrond van normen en zeden geldend voor de upperclass die in het Interbellum de grote passagiersschepen bevolkte. (GJT)

De rechercheurs Grijpstra van en De Gier van Janwillem van de Wetering zijn weliswaar niet vals, maar aan de andere kant blijft het moeilijk voor te stellen dat hun optreden een authentiek beeld geeft van de Amsterdamse politie. In **The mind-murders** (Pocket, VD, 11,50) zijn ze weer als vanouds aanwezig met hun trommel- en fluitspel, de filosofisch getinte dialogen en alle neuzelende types die ze voortdurend tegen het lijf lopen. Het boek is als een tweeluik geconstrueerd, waarvan het ene deel bestaat uit het boekenweekgeschenk **Verdachte Verheul**. Dit ging om een misdaad zonder lijk. De andere helft gaat over een lijk zonder misdaad. Wie dat een mooie vondst vindt, zal vast ook van de rest kunnen genieten. (TC)

Ongeloofwaardige Thomas

Behalve Ross Thomas en Michael Thomas is er dit keer ook nog Craig Thomas en het kost moeite om deze Thomas serieus te nemen. **Jade Tiger** (Sphere, VD, 12,20) heet zijn thriller. Het is een vuistdikke pocket waarin de Chinezen en de Amerikanen samenspannen om de hereniging van Duitsland, wat de Russische instemming heeft, te voorkomen. Om daar achter te komen reizen talrijke agenten van hot naar haar (Australië, China, Spanje om maar iets te noemen) en moet er diep in het verleden van deze en gene worden gegraven. Het doet allemaal sterk aan Ludlum denken, tot en met de stijlfiguur om gedachten die uit één woord bestaan bij herhaling te verwoorden (meer omvangrijke hersenactiviteiten zouden waarschijnlijk dodelijk zijn). (TC)

Niet Rijvaardig

'Normaal gesproken heb ik in de kofferruimte niets te zoeken als ik met een wagen bezig ben,' zei het piepjonge monteurje tegen de politieman in burger. 'Maar bij zo'n tienduizend kilometer beurt hoor je het profiel van de reserveband te meten en de bandspanning te controleren en daarvoor moest ik in de kofferruimte zijn. Als je je niet meteen aanwent om zo'n beurt helemaal volgens het boekje te doen, ben je voordat je het weet een slordige monteur.'

De kalende rechercheur staarde somber naar de halfgeopende bagageklep van de BMW naast hem. Toen hij weer opkeek zag Scheepmaker dat het monteurje de vetste overall aan had die hij in tijden had gezien. Verder zag de jongen er juist fris uit. Hij had kort blond stekelhaar dat net was gewassen en een blinkend zilveren ringetje in een schoon oor. Het monteurje kwaakte maar door over de tien duizend kilometer beurt.

'Je zult wel geschrokken zijn,' zei Scheepmaker onverschillig. 'Hoeoecoe, nou!' beaamde het monteurje enthousiast. 'Ik donderde bijna achterover in de put, agent.' Hij doelde op de verzonken sleuf in de garagevloer waarboven een auto kon worden gereden om er makkelijker vanonder bij te kunnen.

'Ik ben geen agent. Daarvoor moet je bij hem wezen,' Scheepmaker wees met zijn duim naar de geüniformeerde beambte bij de surveillancewagen die op het erf van de garage stond en de ingang blokkeerde. Het erf kon door een naar binnen zwaaiend hek van de rijweg worden afgesloten. 'Van Grieken Automobielfabriek BV' stond op een bord aan het hek.

'Wat was je naam ook weet en hoe oud ben je?' vroeg Scheepmaker het monteurje.

'Bolten, heet ik eh... meneer, Ringo Bolten. Zo noemen ze me vanwege mijn ringetje.' Met een vette vinger wees hij op het ringetje in zijn oor en paste ervoor het aan te raken. 'Ik word zeven-tien.'

'Zestien dus. Dan hoor je dus nog op school.'

Ringo Bolten legde uit dat hij in het leerlingstelsel voor automonteurs zat en daarom een paar dagen in de week naar school ging en een paar dagen werkte. Hij zat vlak voor een examen en daarom was het van belang dat hij zijn werk zorgvuldig deed. Hij begon opnieuw aan een opsomming wat er allemaal bij een onderhoudsbeurt kwam kijken, als je het tenminste volgens de regels deed.

'En kijkt dan niemand of je het goed doet,' onderbrak de recher-

cheur hem.

Garage van Grieken bleek een éénmansbedrijf te zijn en meneer van Grieken was die middag naar de importeur voor een stel onderdelen.

Ringo werd geacht eventuele klanten voor benzine en andere zaken te bedienen naast zijn monteurswerkzaamheden.

Scheepmaker begon steeds ongeduldiger te luisteren naar de opsomming van alle geldverslindende handelingen die met een grote onderhoudsbeurt samengingen. Opgelucht zag hij zijn collega Wouters zich langs de surveillancewagens wringen met in zijn kielzog een breedgeschouderde man van een jaar of vijftendertig.

'Ga, maar zo lang in het kantoortje zitten,' onderbrak hij Ringo Bolten. 'We hebben je straks misschien nog nodig.'

'Ik heb hier de eigenaar van de wagen, Scheepmaker,' riep zijn collega die een paar jaar jonger was, maar tot plezier van Scheepmaker nog erger was begonnen te kalen.

De man die Wouters had meegebracht, maakte zich bekend als Kees Walraven. Ja, hij was de eigenaar van de BMW en nee, hij had geen idee wat er aan de hand was.

'Ja, meneer Walraven,' zei Scheepmaker, die niet van lange inleidingen hield. 'Wij vroegen ons toch af of u ons niet iets meer kon vertellen over de inhoud van uw kofferruimte.'

Hij wachtte even tot de verbouwde Walraven pal achter zijn eigen wagen stond en zwaaide toen zonder verder commentaar het kofferdeksel helemaal open. Walraven deed een pasje achteruit, en boog zich toen voorover om beter te kunnen kijken.

In de kofferruimte van zijn auto lag het bewegingsloze lichaam van een schooljongen van de leeftijd van Ringo Bolten. Hij lag op zijn rechterzij in foetushouding, de knieën opgetrokken. De armen waren voor de borst gekruist, de rechterhand omklemde de ronding van de linkerschouder. Het hoofd was bedekt door een omvangrijke bromfietshelm.

'Hoe komt die jongen, hier? Is-t-ie...?'

'Ja, meneer Walraven, hardstikke dood. Door ons vak kunnen we dat weten,' zei Scheepmaker nauwkeurig.

De jongen lag er zo natuurlijk bij dat het leek alsof hij uit eigen beweging in de kofferruimte was gekropen en in slaap gevallen.

De politie beschikte echter over genoeg gegevens om te weten dat het zó in ieder geval niet was gegaan.

Langs de Kanaalweg die de natuurlijke verbinding vormde tussen het plaatsje waar Garage van Grieken was gevestigd en de middelgrote provinciestad zes kilometer verderop, was een total-loss gereden brommer gevonden. Twee vroege plankzeilers hadden het ding, een Japanse machine van moderne snit, tussen een paar overhangende struiken aan de kanaaloever ontdekt. Op dat moment was de politie al gebeld door een bezorgde moeder, die meldde dat haar jongste zoon zeer tegen zijn gewoonte in niet was thuisgekomen van een avondje uitgaan. Tot aan het middaguur was de brandweer aan het dreggen geweest, geassisteerd door enkele duikers van de Rijkspolitie.

Uit de beschadiging van de brommer en sporen op het wegdek kon worden opgemaakt dat het om een kennelijk geval van doorrijden na een aanrijding met was gegaan. Alleen was het slachtoffer dus spoorloos totdat Ringo Bolten aan het begin van de middag met zijn melding was gekomen. Een voorlopig medisch onderzoek had uitgewezen aan het slachtoffer tengevolge van beschadigingen aan het bovenste deel van de wervelkolom vrijwel op slag dood moest zijn geweest.

Heel vervelend voor Walraven waren de sporen van een aanrijding die zijn BMW vertoonde. Het ging om een verse deuk in het spatbord aan de rechtervoorzijde en een flinke kras in de motorkap. Lakschilfertjes die overeenkwamen met de lak van de beschadigde brommer maakten het beeld nog somberder en het feit dat het ongeval had plaats gevonden op de route die Walraven naar huis had moeten nemen, voltooiden het beeld.

Scheepmaker en Wouters dachten de zaak al rond te hebben toen bovendien bekend werd dat Walraven een veroordeling wegens rijden onder invloed achter de rug had.

Kees Walraven die een succesvolle groentehandelaar was met twee goedlopende winkels in het centrum van de provinciestad en een in een nieuwbouwwijk aan de zuidkant, hield echter bij hoog en bij laag vol dat hij van niets wist.

'Ga in gedachten nog eens terug naar het moment dat je die jongen te pletter reed,' zei Scheepmaker op het bureau tegen hem. Hij had zichzelf de rol toebedacht van harde ondervrager.

'Ach, man, wat denk je nou,' riep Walraven die na een paar uur te zijn ondervraagd eerder kwaad dan murw was geworden. 'Denk je nou heus dat ik een knul van zijn brommer rijd en hem dan doodleuk achter in de wagon plemp. Ik ben groenteboer en geen slager!'

Wouters had de taak om het verhoor weer in rustiger vaarwater te brengen.

'Maar die deuk rechtsvoor dan, wat moeten we daar dan van maken?'

Walraven wist daar geen verklaring voor. Hij had de vorige avond het jaarfeest van zijn kegelclub in Café De Zwaan bijgewoond dat in de stad lag, vlak bij het begin van de Kanaalweg. Bij het weggaan had hij nog een plas gedaan tegen de wagon van de voorzitter, was in zijn BMW gestapt en had die bij Garage van Grieken neergezet. Dat was volgens de afspraak. De garagehouder had een oude Volkswagen voor hem klaargezet zodat hij de volgende dag niet zonder wagon zou zitten. Walraven was daar mee naar huis gereden en hop in bed gegaan. Onderweg was er niets gebeurd, maar misschien had hij bij het wegrijden bij De Zwaan iets geraakt, een paaltje of het fietsenrek. Wie zou het zeggen?

'Ja, of een jonge knul op een bromfiets. Wie zal het zeggen?' snerpde Scheepmaker. 'Je had hem natuurlijk behoorlijk om. Die vijf pilsjes waarmee je aankomt die vermenigvuldigen we uit ervaring alvast maar met vier.'

Walraven kwam opgewonden overeind, maar ging uit zichzelf weer zitten.

'Een ding weet ik zeker,' zei hij. 'Die vent die die jongen overhoop heeft gereden, heeft hem ook in mijn wagon gestopt.'

'Daar zijn we het dan over eens, meneer Walraven,' zei Wouters weinig onder de indruk.

Een kwartier later lieten ze Walraven wegbrengen naar een cel. Wouters liep naar de kantine om koffie te halen en trof bij zijn terugkomst tot zijn verrassing een vrolijke Scheepmaker aan. 'Kom eens kijken wat onze spuitgasten op de valreep nog hebben ingeleverd.'

Hij wees op een glimmend groen damestasje op zijn bureau, een envelop-model, dat in een doorzichtige plastic zak was gestopt. 'Dat vonden ze, toen ze net waren opgehouden met zoeken omdat wij die melding van de garage hadden gekregen. Het lag nog geen vier meter van de plek vandaan waar die brommer lag. Ik heb gewacht met kijken wat erin zit, totdat jij erbij was. Ik stel voor dat we het eens op ons gemak bekijken. Die groenteboer heeft toch de tijd nodig om voor zichzelf te bekennen dat hij stomdronken dat ongelukkige joch heeft doodgereden.'

Een voor een haalde hij de gebruikelijke attributen uit het tasje. Op het bureau ontstond een uitstalling van make-up spullen, papieren zakdoekjes, filtersigaretten, een beursje met wat kleingeld, een blanco notitieboekje met een goudkleurig pennetje, twee strippenkaarten waarvan één volledig verbruikt en één aan gebroken. Ieder voorwerp kreeg ruime aandacht.

'Bingo,' kraaide Scheepmaker triomfantelijk en viste een kartonnen kaart in een plastic hoesje uit het tasje. 'Een bibliotheekkaart op naam van Carla van Ieperen.'

'Iemand die bij Walraven in de auto zat?' vroeg Wouters zich af.

'Zijn vriendin misschien. Wie weet.'

'Zijn vriendin?' Wouters keek in zijn aantekeningen. 'Die Walraven is anders wel getrouwd. Vier kinderen heeft hij. Wie zou zich trouwens zo dicht bij zijn eigen huis met een vriendin vertonen. Misschien ging het om een lift.'

'Dat zoeken we later wel allemaal uit,' zei Scheepmaker en kwam kwiek overeind. 'Dat tasje was nog nauwelijks vochtig. Het kan daar maar een paar uur hebben gelegen. En kijk eens naar de strippenkaart. Laten we Carla maar eens op gaan zoeken. Ze woont trouwens vlak bij Walraven in de buurt.'

'Kijk, daar ergens woont Walraven,' zei Wouters en wees op een smal weggetje haaks op de Kanaalweg. Aan het eind ervan, tegen een bosrand, lag een groepje bungalows.

'Daar woont-ie leuk,' constateerde Scheepmaker terwijl ze verder reden. 'En niet ver van zijn vriendinnetje.' Hij geloofde niet in de theorie van Wouters dat de groenteboer belangeloos een lift aan een vrouw aan zou bieden.

Een paar honderd meter verderop begon een stuk lintbebouwing. Ze moesten bij een kleine woning zijn met een witgeschilderde voorgevel.

Een jong meisje van een jaar of zeventien deed op hun aanbellen open. Het bleek om Carla van Ieperen te gaan. Geroutineerd liet Scheepmaker zichzelf en zijn collega binnen noden en vijf tellen later stonden Wouters en hij midden in een woonkamer, waar een televisie keihard aanstond. 'Nummer EEN in Nederland,' riep een onnozel ogende jongeman met een ouderwetse kuif en een te grote bril.

'Mijn vader en moeder zijn niet thuis,' zei Carla. 'Ze zijn vlak na het eten weggegaan.'

Scheepmaker bekeek haar en vond het een knap ding. Ze was gestoken in de kleurrijke kleding die de geldende mode haar leeftijdsgroep voorschreef.

'Dat is niet zo erg,' zei Scheepmaker. 'We komen namelijk eigenlijk voor jou, Carla. We komen iets terugbrengen dat je verloren moet hebben.'

Wouters had al meteen gedacht dat hij het meisje had zien kleuren toen Scheepmaker hun officiële status bekend maakte. Bij het zien van het handtasje werd ze nog een tintje roder.

'Oh, wat goed,' deed ze aarzelend. 'Die was ik al een paar dagen kwijt.' En na even in het tasje te hebben gekeken: 'Alles zit er nog in ook.'

'Je bent die tas nog geen dag kwijt,' zei Scheepmaker zonder omhaal.

Omdat het meisje hem verbaasd aankeek, vervolgde hij: 'Het stempel op je buskaart is van gistermiddag vijf uur. Je hebt je tas laten vallen toen jullie vannacht met die jongen aan het sollen waren verderop op de Kanaalweg.'

Carla van Ieperen ging met een plof zitten op een rechte stoel naast de televisie. Wouters zette zich snel op de rand van de fauteuil schuin tegenover haar. Scheepmaker draaide het geluid van de televisie weg.

'Die jongen is dood, Carla,' zei Wouters. 'En dat niet alleen. Jullie hebben ook nog eens met hem rond gehannest. Dat is niet niks. Ik denk dat je, om nog grotere moeilijkheden voor jou en Kees te voorkomen, ons maar beter kunt vertellen wat er vannacht is gebeurd.'

Tot een samenhangend verhaal was Carla echter niet in staat. Ze verborg het hoofd in haar armen en barstte uit in een hartverscheurend gesnik.

'Ik zei Kees al dat het ontzettend stom was wat we deden,' zei ze met een geknepen stemmetje tussen twee uithalen door.

Scheepmaker sloeg het tafereeltje tevreden gade.

'Tap jij eens een glaasje water voor haar, Wouters,' beval hij.

'Het was vreselijk,' hikte en snotterde Carla toen Wouters uit de keuken terugkwam met een kommetje water. 'We hadden eigenlijk de hele avond al ruzie. Kees had zitten drinken en daar was ik op tegen en toen wou hij ook nog laten zien hoe goed hij wel kon autorijden. Toen ik er wat van zei, werd het echt slaan en mepen. Ik had die jongen al zien rijden, maar net toen we hem voorbij wilden gaan, wou Kees me weer een lél geven omdat ik volgens hem zat te zeuren. En toen opeens raakten we die brommer. Ik zag die jongen zo door de lucht vliegen en met een klap tegen zo'n dikke boom aan slaan, met zijn rug en die brommer stuiterde er achter aan. Afschuwelijk!'

'Zo,' zei Wouters, nadat hij haar de gelegenheid had gegeven om een nieuwe huilbui af te handelen. 'Die jongen lag daar dus. Wat hebben jullie toen gedaan?'

'Het ging allemaal zo snel. Kees sprong uit de auto en rukte mijn portier open en trok mij bijna uit de wagon. Ik moest die brommer in het kanaal duwen. Ik zeulen met dat ding. De voorkant moest ik optillen, want het wiel was helemaal dubbelgeklapt. Toen ik terugkwam duwde Kees me de auto weer in. Die jongen was volgens hem alleen maar bewusteloos. Hij zou wel een dokter bellen als hij mij had thuisgebracht. Hij zou me vandaag wel bellen. En toen was ik mijn tasje ook nog kwijt. Goed dat mijn vader altijd de achtersleutel in de schuur aan een spijker hangt. Anders waren mijn ouders ook nog wakker geworden. En vandaag hoorde ik opeens van de bureu dat ze een dode jongen in die auto hadden gevonden. Kees heeft volgens mij helemaal de dokter niet gebeld. Dat kwam natuurlijk omdat hij gedronken had. Ik zei nog tegen hem dat hij veel aardiger was als hij gewoon cola dronk.' De twee politiemannen wisselden een blik van verstandhouding. 'Hoeveel had Walraven eigenlijk gedronken?' vroeg Scheepmaker.

'Twintig pilsjes?'

Carla keek hem verbaasd aan.

'Walraven? Heette die jongen op die brommer zo. Hoe moet ik nou weten hoeveel hij gedronken had?'

'Kom, kom, jongedame,' zei Scheepmaker ongeduldig. 'Ik heb het over Kees Walraven, die vriend van jou, waarvan je ouders natuurlijk ook niet mogen weten dat je met hem omgaat. Hij kan bijna je vader zijn. Je zei zelf net dat hij had zitten drinken.'

Hulpzoekend keek het meisje naar Wouters.

'Waar heeft hij het toch allemaal over? Ik heb het de hele tijd over mijn Kees. Over Ringo, maar dat vind ik zo'n rotnaam.'

Ze begon opnieuw aan een hevige huilbui.

Nog voor het begin van het Journaal zette Ringo Bolten, die voluit Cornelis Hendrik heette, onwennig een handtekening onder de uitgetypte verklaring. Wouters had zijn huilende moeder naar een kamertje geleid waar ze tot haar zelf kon komen en moest toen de vader van Carla van Ieperen te woord staan die wilde weten waarom zijn dochter zo overstuur was.

Nadat hij eenmaal met het verhaal van zijn vriendin was geconfronteerd op het gebeurde van de afgelopen nacht, was er van de bravoure van Ringo weinig overgebleven. Hij had het die avond bijzonder slecht naar zijn zin gehad. Eerst had Carla naar een stomvervelende film in een van de drie bioscopen in het centrum van de stad geweld en toen naar een lawaaiërige discotent, terwijl ze wist dat hij niet goed kon dansen. Hij had daarom snel een paar pilsjes aan de bar gedronken en twee cognacjes. Carla was gaan zeuren en had geeist dat hij haar naar huis bracht achterop zijn brommer. Onderweg waren ze langs Garage van Grieken gekomen en Ringo had daar de BMW zien staan van Walraven, die hij de volgende dag onder handen zou moeten nemen. Hij was gestopt en had tegen Carla staan opscheppen dat hij, als hij eenmaal voor zijn monteursexamen was geslaagd, ook snel zo'n wagon zou hebben. Carla had hem getergd door te zeggen dat hij nog maar net op een bromfiets mocht rijden en dat ze zich afvroeg of ze eigenlijk niet met iemand moest omgaan die wat ouder was. Ze vond hem af en toe maar een kleine opschepper en dat ringetje vond ze ook maar niks. Om haar te imponeren had hij geprobeerd of de BMW op slot zat en toen dat niet het geval bleek en de sleuteltjes in de asbak verstopt zaten – daar waren ze achter gekomen omdat Carla een sigaret wilde roken, wat hij weer een kinderachtige gewoonte vond – had hij besloten een eindje te gaan rijden. Door zijn werk in de garage had hij wel meer kleine stukjes gereden. Hij had zich echter verkeken op de kracht van de BMW en had de grootste moeite om hem op de weg te houden. Bovendien ging Carla maar door met zeuren, zo erg zelfs dat hij haar inderdaad een paar meppen had verkocht. Toen was die zak op die brommer opeens uit het niets tevoorschijn gekomen. Hij had zo gauw de rem niet kunnen vinden en ze hadden hem geschept. Hij wist eigenlijk niet goed waarom hij de jongen, die hij niet kende, in de kofferbak had gestopt. Ja, het was waar dat hij wilde voorkomen dat iemand zou ontdekken wat er was gebeurd. Nee, hij had niet slecht geslapen. Het was uiteindelijk een stom ongeluk dat hij ook niet kon helpen. De volgende dag had hij besloten om de politie te bellen. Nee, hij had er niet echt over nagedacht dat op die manier de eigenaar de schuld zou krijgen. Hijzelf wou in ieder geval niet met de schuld blijven zitten.

'Ik vond het al meteen een blufgozertje,' zei Scheepmaker. 'Weet je wat hij nog aan me vroeg?'

'Wat?' wilde Wouters weten.

'Hoe het nou met zijn examen moest. Ik heb hem gezegd dat je in de gevangenis ook een hoop kon leren.'

'Denk je dan dat de officier hem tot de rechtszaak in voorarrest wil houden?' zei Wouters verbaasd die wel mensen voor ergere dingen gewoon naar huis had zien gaan.

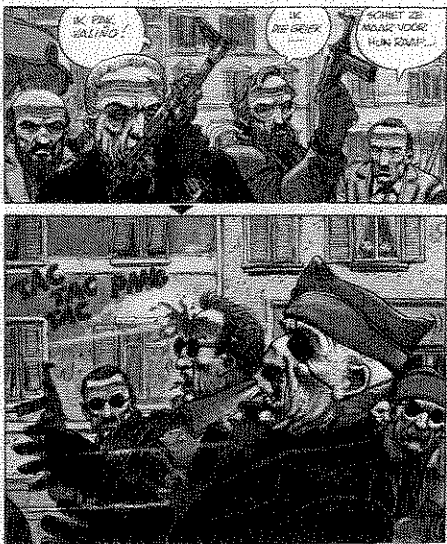
'Natuurlijk niet,' schamperde Scheepmaker. 'Maar dat weet dat joch toch niet.'

Gert-Jan Thomassen

Niet Rijvaardig is de tweede aflevering in de reeks oorspronkelijk Nederlandse korte verhalen met een misdaadkarakter. De reeks staat vooral open voor beginnende auteurs.

Gert-Jan Thomassen (33), afkomstig uit de Randstad, studeerde sociologie in Leiden. Hij was werkzaam op het Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatie Centrum van het Ministerie van Justitie, waar men de oorzaken en gevolgen van misdadig gedrag analyseert. Tegenwoordig werkt hij als beleidsambtenaar bij Onderwijs & Wetenschappen.

In zijn vrije tijd kan hij moeilijk de Drentse Hunebedden met rust laten.

Kijk uit je Doppen

Eén strip moet de beste zijn. Voor mij is dat – niet geheel toevallig – de thriller *De Falangisten van de Zwarte Orde*. (Oberon, 17,95) Dat was de eerste en enige maal dat de Franse tekenaar Enki Bihal en zijn scenarist Pierre Christin zich onder het motto 'Een hedendaags sprookje' aan het genre waagden. Dit somber en realistisch getekende album bestempelt Bihal als een van de allerbeste tekenaars van zijn tijd. Datzelfde wil ik beweren over Christin op het gebied van scenario's.

Het fatale verhaal neemt een aanvang in de besneeuwde Sierra's van Spanje. Een groepje falangistische veteranen uit de Spaanse Burgeroorlog moordt een dorpie uit dat bij de eerste vrije verkiezingen na de dood van Franco massaal voor links koos. Gruwelijk, maar nauwelijks interessant voor de kranten in het Londense Fleet Street. Gefrustreerd door deze onverschilligheid besluit de journalist *Pritchard*, ook een burgeroorlogveteraan, zijn oude republikeinse medestrijders uit de Internationale Brigade op te trommelen om de falangisten op te sporen. Een Deense minister, een bloeddorstige Spaanse priester, een anarchistische Duitse hoogleraar, een eerlijke en daarom mislukte Napolitaanse rechter, een corrupte Amerikaanse vakbondsman, een Franse officier, een Israëlische geheim agent, een uitgeweken Tsjechische ingenieur en een Poolse kinderboekenschrijfster ontmoeten elkaar aan de voet van de Pyreneeën. Eén ding hebben ze alvast met hun tegenstanders gemeen: ze zijn oud en bijna versleten. Tijdens het eerste gedeelte van de jacht dwars door Europa kunnen de oude strijdmakkers niets anders doen dan achter de falangisten aanlopen. Hoewel de helden door hartaanvallen en andere gebreken worden uitgedund (en door slachtpartijen met hun tegenstanders) blijven ze fanatiek hun speurtocht vervolgen. Onderweg doet men ook nog Nederland aan en dan blijkt dat Bilal niet altijd de dia goed in de projector doet om zijn scènes te kunnen tekenen. Christin heeft er een spannend en gruwelijk verhaal van gemaakt, met af en toe humor er tussendoor. Gelukkig zijn Pritchard en de zijnen veel meer rechtschappen wat ook in hun gelaatstrekken tot uitdrukking komt, want anders zou het af en toe moeilijk kunnen worden om de twee groepjes bejaarden (behalve de schrijfster die 'Al dat gelul over doodgaan' zat is en haar jeugd tracht te bewaren door het met jonge amants aan te leggen) in deze spannende en schitterend getekende thriller uit elkaar te houden.

Martijn Daalder

PS: De vorige maal kreeg ik per ongeluk de voornaam René aangemeten, maar ook toen heette ik al Martijn Daalder.

THRILLERS & DETECTIVES BESTELFORMULIER

Stuur de onderstaande boeken aan:

NAAM: _____

ADRES: _____

PLAATS: _____

	SCHRIJVER	TITEL
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

bedrag boeken	extra voor verpakking en verzending	totaal

Kosten van verpakking & verzending zijn:

voor bestellingen
tot f 25,—: f 3,50
tussen f 25,— en f 50,—: f 2,75
boven f 50,—: f 2,—

Als betaling heb ik bijgesloten een girobetaalkaart/een betaalcheque van de banken t.n.v. Thrillers & Detectives postgiro 5013940, Amsterdam

De bestelling wordt via de PTT bij u bezorgd
NB: Alle boeken zijn ook gewoon via iedere boekwinkel te koop

ABONNEMENT

Maak van Thrillers & Detectives een levenslustig blad. Neem een abonnement of geef er iemand een cadeau. Thrillers & Detectives verschijnt 5 maal per jaar, in januari, maart, juni, september en november.

Zend tot nader order Thrillers & Detectives aan:

Naam: _____
Adres: _____
Plaats: _____

Bijgesloten is als betaling een girobetaalkaart/betalcheque van de banken voor een jaarabonnement van f 11,25 t.n.v. Thrillers & Detectives, postgiro 5013940, Amsterdam (België f 6,- extra)

P.S. Een jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan en heeft betrekking op de vijf opeenvolgende nummers.

Adres voor bestellingen, abonnementen & correspondentie:
Thrillers & Detectives p/a Nic. Maesstraat 139hs, 1071 PX Amsterdam

Kort Amerikaans

Het uitgeven van een inmiddels klassiek geworden auteur lijkt het ideaal van alle uitgevers. Voor de omslagontwerper is het minder interessant. Meestal is de eis om alles ondergeschikt te maken aan de naam van de schrijver, die immers het voornaamste verkoopargument is. Soms kan het nog net om de naam te omlijsten met uitroepen van waardering. Na de toevoeging van de titel biedt de gemiddelde pockett dan nauwelijks ruimte voor een illustratie die verband houdt met het verhaal. In het geval van Ruth Rendell moest er ook nog een plekje worden vrijgehouden om aan te geven dat het om haar meest recente boek gaat. Gelukkig was er nog een hoekje over.

Titel	Thema	Sex	Geweld	Oproedende waarde	Oordeel
Alfred Coppel The Acopalypse brigade Charter, VD, 13,30	Journalistieke speurtocht naar een huurlingen- leger	Blijft bij de beschrijving van vrouwelijk schoon	Veel	De democratie moet soms op ondemon- stratische manier worden verdedigd	Goed geschreven, maar gecompliceerd en te langdradig (Hko)
Martin Cruz Smith Canto for a gypsy Ballantine, VD, 9,80	Iedereen jaagt op Hongaarse koningskroon	Green tijd voor	Niet opzienbarend	Zigeuners zijn ook mensen	Matig probeersel uit 1972, dat het niet haalt bij Gorky Park (BV)
Frederick Forsyth No comebacks Corgi, VD, 12,20	Bundel met gevarieerde mis- daadverhalen	Mag geen naam hebben	Functioneel	Niet in het oog springend	Wisselende kwaliteit en vaak te voorspel- bare afloop (Hko)
Reginald Hill A killing kindness Pantheon, VD, 11,50	Maniak wortelt de ene jonge meid na de andere	Afwezig	Alleen het resultaat	Wetenswaardigheden over Britse zigeuners	Goed verhaal, met goed uit de verf komende hoofdper- soon (GJT)
Hilda Lawrence Death of a doll Penguin, NL, 10,75	Mysterieuze moord in tehuis voor werkende meisjes	Homo-erotische sfeer tussen directrice en haar assistente	Mag geen naam hebben	Ga op tijd naar de oogarts	Amusante thriller voor werkende meisjes en oudere dames (Hko)
Gavin Lyall The moral conduct of major Maxim Pan, VD, 10,50	Promotie van Oostindische politicus brengt de poppen aan het dansen	Perversie op de achtergrond	Veel harde jongens die van meppen houden	Komt nou eerst het moreel of de moraal?	Sterke tweede afleve- ring van nieuwe serie Gavin Lyalls (TC)
Ruth Rendell A demon in my view Arrow, VD, 10,50	Een keurige burgerman blijkt niet zonder pop te kunnen	Juist de afwezigheid van sex speelt een grote rol	Wort niet in detail beschreven, maar zorgt voor grote spanning	Pas op voor een nette buurman die nooit te laat komt	Het onwaarschijnlijke wordt geloofwaardig gemaakt (FH)
Ruth Rendell A judgement in stone Arrow, VD, 10,50	Analfabetisme als oorzaak van moordzucht	Kinderen worden soms te lang kort gehouden	De ontroping is nogal bloederig	Een verzorgend beroep leidt niet altijd tot medemens	Je kijkt – na lezing – niet andere ogen om je heen. (FH)
Ruth Rendell Master of the moor Arrow, VD, 10,50	Ook een natuur- liehebber staat aan verdedigen bloot	Frustraties, dit keer samenhangend met een vaderbinding	Behalve moord valt er weinig te vrezen	Zoek het toppunt van deugdzaamheid niet in een familiebedrijf	Soms maakt ook een goed schrijfs- ter met tets te bont. (FH)

